

**ROTTERDAM ACADEMY
ASSOCIATE DEGREES**

JAARVERSLAG EXAMENCOMMISSIE

ROTTERDAM ACADEMY

STUDIEJAAR 2018-2019

Instituut
Naam voorzitter Examencommissie
Datum
Status

Rotterdam Academy
Yoke Wai Wong
4 december 2019
definitief

VERSIEBEHEER

Versienummer	Status en wijzigingen	Datum
0.1	Concept t.b.v. kalibratiesessie Voorzittersplatform	29-10-2019
0.2	Concept feedback verwerkt Voorzittersplatform	04-11-2019
0.3	Concept feedback verwerkt examencommissieleden	11-11-2019
1.0	Feedback verwerkt extern auditor, definitief vastgesteld	04-12-2019

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	5
2.	Samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1.	Samenstelling examencommissie	6
2.2.	Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen	7
2.3.	Gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan	8
2.4.	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	8
2.5.	Trends of aandachtspunten	8
3.	Borgen van de kwaliteit van tentamens	10
3.1.	Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	10
3.2.	Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	10
3.3.	Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie	11
3.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	12
3.5.	Trends of aandachtspunten	13
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)	14
4.1.	Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	14
4.2.	Betrokkenheid 'externen' daarbij	15
4.3.	Bevindingen van de examencommissie daarbij	15
4.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	16
4.5.	Trends of aandachtspunten	17
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen	18
5.1.	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	18
5.2.	Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	20
5.3.	Trends of aandachtspunten	20
6.	Vrijstellingenbeleid	21
6.1.	Aantallen vrijstellingen	21
6.2.	Trends of aandachtspunten	22
7.	Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	23
7.1.	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	23
7.2.	Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	23
7.3.	Trends of aandachtspunten	24
8.	Aanwijzing examinatoren	25
8.1.	Benoemingsprocedure en profielschetsen	25
8.2.	Benoeming 'externe' examinatoren	26
8.3.	Trends of aandachtspunten.	27

9.	Betrokkenheid bij accreditaties	28
9.1.	Aard van de betrokkenheid	28
9.2.	Effecten van de betrokkenheid	29
10.	Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	30
10.1.	Aard van de betrokkenheid	30
10.2.	Effecten van de betrokkenheid	30
11.	Beoordeling van programma's op maat	31
11.1.	Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	31
11.2.	Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	32
12.	Verstreckte getuigschriften	33
12.1.	Aantal verstreckte getuigschriften	33
12.2.	Trends of aandachtspunten	33
13.	Fraude en preventie	34
13.1.	Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen	34
13.2.	Praktijken op het gebied van fraude door studenten	34
13.3.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	34
13.4.	Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	35
13.5.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	35
13.6.	Trends of aandachtspunten	35
14.	Toetsgerelateerde klachten	36
14.1.	Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan	36
14.2.	Trends of aandachtspunten.	36
15.	Hoorzittingen examencommissie	37
15.1.	Aantallen hoorzittingen	37
15.2.	Trends of aandachtspunten	37
16.	Aantal beroepszaken CBE	38
16.1.	Aantallen beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegronde daarvan	38
16.2.	Trends of aandachtspunten	38
17.	Overige aangelegenheden	39
18.	Bijlagen	40
18.1.	Noten bij de tekst	40
18.2.	Profielschets voor examencommissieleden en voorzitter	42
18.3.	Bijdrage extern lid examencommissie	44
18.4.	Mandaat toetscommissie RAc	46
18.5.	Competentieprofiel opleidingen	48
18.6.	Checklist Kwaliteit Afstudeerprogramma	50
18.7.	Factsheets examencommissie Rotterdam Academy	53

1. Voorwoord

Dit jaarverslag is het eerste jaarverslag van de examencommissie Rotterdam Academy (RAc) van de Hogeschool Rotterdam. Onder Rotterdam Academy vallen in het studiejaar 2018-2019 veertien Ad-opleidingen.

Management domein

OFM, Officemanagement vlt en dlt
MIZ, Management in de Zorg dlt
CMC, Crossmediale communicatie vlt en dlt

Economisch domein

ACC, Accountancy vlt en dlt
AAC, Arts & Crafts vlt
ALM, Logistiek management vlt
OND, Ondernemen vlt en du
SAM, Sales en Accountmanagement dlt

ICT-technisch domein

ICT, ICT Servicemanagement vlt en dlt
AEN, Engineering vlt en dlt
MAM, Maintenance & Mechanics vlt en dlt
AIB, Integraal Bouwmanagement dlt

Sociaal domein

PEM, Pedagogisch Educatief Medewerker vlt en dlt
SFD, Sociaal Financiële dienstverlening dlt

Het studiejaar 2018-2019 is het oprichtingsjaar van de examencommissie van de Rotterdam Academy (RAc) met 2.899 studenten¹. De examencommissie heeft per 1 september 2018 de erfenis van 10 bachelor examencommissies overgenomen. Het was een jaar waarbij de examencommissie haar beleid en procedures moest vormgeven naast 1.454 zaken² die afgehandeld moesten worden. Een jaar waarbij docentencollega's, bureau Studentzaken, en medewerkers van het bedrijfsbureau moesten wennen aan de werkwijze van een nieuwe examencommissie. Een jaar waarbij de examencommissieleden hun rol moesten pakken bij de opleidingen.

Al met al kijkt de examencommissie positief terug op het studiejaar 2018-2019. De leden van de examencommissie hebben het afgelopen jaar veel enthousiasme en inzet getoond om alle taken op een onafhankelijke en objectieve wijze uit te voeren. Het fundament van de examencommissie is gelegd en zal aankomend jaar verder vormgegeven en vastgelegd worden. De toetscommissies zijn gestart met hun borgingstaken. De collega's weten meer en meer de examencommissieleden te vinden voor vraagstukken inzake borging en kwaliteit. Aankomend jaar zal de examencommissie onder andere haar aandacht vestigen op:

- het verder vergroten van de zichtbaarheid van de examencommissie;
- het verder vergroten van het samen-gevoel voor toetskwaliteit;
- het creëren van meer besef van de bestaande richtlijnen inzake toetskwaliteit;
- betere sturing en monitoring op borgingsactiviteiten.

Een woord van dank gaat uit naar Bureau Studentzaken, de voorzitter van de toetscommissies, de ad interim directeur en de (onderwijs)managers voor de prettige samenwerking waarbij de examencommissie de ruimte heeft gekregen om haar beleid en procedures vorm te geven.

Yoke Wai Wong
Voorzitter examencommissie RAc

2. Samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1. Samenstelling examencommissie

Wegens de verzelfstandiging van de Ad-opleidingen heeft het instituut Rotterdam Academy een eigen examencommissie mogen inrichten. Conform de procedure³ voordracht lid en voorzitter examencommissie (d.d. 5 april 2017) heeft de selectiecommissie op grond van het profiel (zie bijlage 18.2 Profielschets examencommissielid en voorzitter), kandidaten voor de examencommissie geselecteerd en een gemotiveerde voordracht opgesteld voor de directeur. Vervolgens heeft de directeur de kandidaten voor een nieuwe examencommissie voorgedragen aan het College van Bestuur. De benoeming van de leden is voor één jaar en de onderstaande tabel geeft de leden en de samenstelling weer. In overleg met de leden is één lid aangewezen als vicevoorzitter. De voorzitter en vicevoorzitter zijn tekenbevoegd en dit is vastgelegd middels een handtekeningenkaart.

Samenstelling	Functie
Mevr. Y.W. Wong	Voorzitter
Dhr. J.R.C. Kerstens	Lid management domein, vicevoorzitter
Dhr. J. van de Werken	Lid economisch domein
Dhr. R. Visser	Lid ICT-technisch domein
Mevr. G. Janssens	Lid sociaal domein
Dhr. K. van Brakel	Extern lid
Mevr. B. Huynh	Ambtelijk secretaris

Vanaf 1 september 2015 verplicht de WHW examencommissies een extern lid op te nemen. Binnen de Hogeschool Rotterdam wordt verwacht dat het extern lid met een kritische blik kijkt naar de procedurele en inhoudelijke activiteiten van de examencommissie. Dhr. K. van Brakel is sinds januari 2019 actief als extern lid. Het extern lid, afkomstig uit het bedrijfsleven, heeft jarenlang de CFO functie in een internationaal opererende organisatie vervuld, en is nu interim CEO/CFO en bedrijfsadviseur. Daarnaast is het extern lid sinds 2007 betrokken geweest bij de Hogeschool Rotterdam als docent Finance in diverse master programma's van RBS, en is het extern lid kerndocent Finance bij een collega Hogeschool in haar masterprogramma's (zie bijlage 18.3 Bijdrage extern lid examencommissie).

G. Janssens was vanaf oktober 2018 tot eind augustus 2019 geen actief lid wegens langdurige ziekte. Het duurde een aantal maanden voordat duidelijk werd dat desbetreffend lid niet terug zou keren. De examencommissie heeft ervoor gekozen voor deze periode geen vervangend lid te zoeken. De voorzitter heeft de taken van G. Janssens overgenomen.

Ter vervanging van desbetreffend lid voor het nieuwe jaar heeft de examencommissie de voorgeschreven procedure³ doorlopen. De selectiecommissie heeft een nieuw lid, mevr. J. Janssen, voorgedragen⁴ aan de directeur met het verzoek om de kandidaat te benoemen als lid van de examencommissie van de RAc. Voor de herbenoeming van de zittende leden heeft een evaluatie van de leden aan het einde van het collegejaar plaatsgevonden middels een evaluatieformulier⁵. Op grond van deze evaluatie is een verslag⁶ gemaakt richting de directeur met het verzoek om de leden voor

aankomend studiejaar te herbenoemen. Overall gezien is de examencommissie tevreden over de functionering van haar leden. Er heerst een prettige sfeer waarbij de leden zich veilig voelen om hun meningen te uiten. Het fundament is gelegd en gezien de positieve ontwikkeling heeft de examencommissie het volste vertrouwen haar werkzaamheden goed voort te kunnen zetten.

2.2. Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen

Ambtelijk secretaris

De examencommissie had een ambtelijk secretaris voor 0,6 fte. Ter ondersteuning van de examencommissie heeft ze o.a. de volgende taken uitgevoerd:

- Binnengekomen Osiris zaken screenen op compleetheid en of ze behandelbaar zijn;
- Zaken toewijzen aan leden;
- Agenda, notulen en actielijst opstellen;
- Informatie opvragen bij docenten t.b.v. cijfermutatie;
- Plannen hoorzittingen.

De examencommissie was erg tevreden over de ondersteuning door de ambtelijk secretaris. Zij heeft ervoor gezorgd dat de processen efficiënter verlopen waarbij de examencommissie effectieve invulling kon geven aan haar wettelijke taken.

Werkwijze examencommissie

De vergaderfrequentie van de examencommissie was wekelijks op dinsdagmiddag. In de vergaderingen werden onder andere de volgende zaken besproken:

- student-gerelateerde zaken (verzoeken extra kans, vrijstellingen en ed.);
- benoeming examinatoren;
- borgingsprocedure toetscommissie en examencommissie;
- vrijstellingsprocedure;
- toetskwaliteit opleidingen.

De leden bereidden zich voor door de zaak van eigen domein voor aanvang van de vergadering te onderzoeken. Hierbij werd gebruik gemaakt van Osiris Zaak. De voorzitter bekeek iedere zaak voor aanvang van de vergadering ten behoeve van het 'vier-ogen principe'. De leden deelden hun bevindingen in de vergadering om vervolgens gezamenlijk tot een besluit te komen. De besluiten werden vastgelegd in de notulen en verwerkt in een actielijst. De leden schreven de voorgenomen besluiten en vervolgens maakte de voorzitter de besluiten definitief. De examencommissie heeft ongeveer 36 keer vergaderd. Daarnaast zijn er sessies met de leden geweest om de procedure en het beleid van de examencommissie vorm te geven. Hierdoor ontstond een goede samenwerking en eigenaarschap. Met betrekking tot haar borgingsactiviteiten heeft de examencommissie de 14 opleidingen verdeeld over de leden. De eindwerken inclusief handleidingen worden door twee leden bekeken. De kalibratiesessie wordt door één lid bijgewoond. Indien een lid niet aanwezig kon zijn, is er intern gekeken wie aan kon sluiten bij de kalibratiesessie. In hoofdstuk 4 wordt de borgingsprocedure van de examencommissie nader toegelicht. Tevens heeft het extern lid geconcludeerd dat het besluitvormingsproces van de examencommissie goed is geborgd (zie bijlage 18.3 Bijdrage extern lid examencommissie).

Aanstelling

De examencommissie werd aangesteld voor 1,6 fte (excl. ambtelijk secretaris) per 1 september 2018 bestaande uit de voorzitter met 0,6 fte, 2 leden met 0,2 fte en 2 leden met 0,3 fte. Op verzoek van de examencommissie werd de aanstelling uitgebreid naar in totaal 2,0 fte vanaf januari 2019.

2.3. Gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan

De overlegfrequentie met de interim-directeur was om de drie à vier weken. Hierbij werden diverse zaken besproken welke terugkomen in de volgende hoofdstukken. Omtrent de facilitering in de uitvoering van de examencommissietaken heeft ieder lid een uitbreiding ontvangen van 0,1 fte met uitzondering van het inactieve lid. De uitbreiding was vanaf januari 2019 van kracht. De uitbreiding werd gehonoreerd gezien de hoeveelheid zaken en de hoeveelheid opleidingen.

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

Door de directie is uitgesproken dat de examencommissie een onafhankelijke partij is. Op grond van deze erkenning werd de omgang met de directie als prettig ervaren. Er is een omgeving gecreëerd waarbij adviezen gevraagd en ongevraagd gegeven konden worden. Deze adviezen werden middels goede onderbouwing in principe overgenomen door het management.

2.5. Trends of aandachtspunten

Voor het studiejaar 2019-2020 heeft de examencommissie verzocht om een uitbreiding van 2,0 fte naar in totaal 2,4 fte. Het verzoek was gebaseerd op basis van de kenmerkende aspecten van de Rotterdam Academy:

- Borging 15 opleidingen
- Hoeveelheid visitaties en audits
- Monitoring en aansturing van 4 toetscommissies
- Groei instituut in aantal opleidingen en studenten
- Regelmatige veranderingen in examenprogramma's

Het verzoek werd gehonoreerd door het management onder leiding van de interim-directeur op 23 mei 2019. Helaas heeft de examencommissie gedurende het schrijven van het jaarverslag te horen gekregen dat de beslissing door het management onder leiding van de interim-directeur om de examencommissie uit te breiden van 2,0 fte naar 2,4 fte door de huidige directeur grotendeels wordt teruggedraaid naar 2,1 fte. De examencommissie vindt deze ontwikkeling betreurenswaardig gezien de ambitie van de examencommissie op het gebied van borging en de ontwikkeling van onderwijs RAc 2.0 voor aankomend studiejaar. Desalniettemin zal de examencommissie haar taken uitvoeren binnen haar vermogen en de beschikbare tijd. Gezien deze gebeurtenis wil de examencommissie nogmaals benadrukken dat het aantal studenten binnen een instituut niet de belangrijkste en doorslaggevende factor moet zijn om de aanstelling van de examencommissie te bepalen. Er dient ook rekening gehouden te worden met het aantal opleidingen gezien de borgingstaak van de examencommissie.

Ter aanvulling heeft de examencommissie het extern lid de gelegenheid gegeven om zijn bijdrage aan de examencommissie kenbaar te maken (zie bijlage 18.3 Bijdrage extern lid examencommissie). Net als vorig jaar zou het extern lid een tweetal zaken graag expliciet willen benoemen:

- a) Terwijl primair de wettelijke taken van examencommissies gaan over kwaliteit van tentamens en examens en het uitgeven van getuigschriften of dossierverklaringen aan studenten die deze na controle terecht mogen ontvangen, lijkt er soms een onevenredig deel van de tijd van examencommissies te moeten worden besteed aan het behandelen van verzoeken of klachten. Alhoewel het behandelen van deze verzoeken of klachten zeker belangrijk is, moet

men er voor waken dat de primaire taken niet uit het oog worden verloren in de drukte van alle dag. Er moet een goede balans worden gevonden in de zorg- en borgactiviteiten.

- b) Het is belangrijk dat een examencommissie onafhankelijk kan opereren, en daarbij de vrijheid voelt als ook de veiligheid om op ethische wijze beslissingen te kunnen nemen, waarbij het belang van de organisatie en van de student ten volle kunnen worden meegenomen, binnen de wettelijke kaders en zonder enige inmenging van buitenaf. De onafhankelijke distantie ten opzichte van de opleiding en de steun van opleidingsmanagers, directie alsook het College van Bestuur is daarvoor onontbeerlijk.

3. Borgen van de kwaliteit van tentamens

3.1. Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

De examencommissie is volgens de WHW en de OER verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de tentamens en examens. De daaraan verbonden taken waren door de examencommissie gemandateerd aan vier toetscommissies (zie bijlage 18.4 Mandaat toetscommissie RAc). De 14 Ad-opleidingen zijn verdeeld over 4 toetscommissies conform de indeling van de 4 domeinen: Management-, Economisch-, ICT-technisch- en Sociaal domein.

Bij aanvang van het studiejaar heeft de examencommissie de tijd genomen om de inhoud van het mandaat te vertalen naar een concrete activiteitenplanning⁷ voor de toetscommissies. De toetscommissies voerden deze taken uit conform de opdrachtomschrijving.

Afstemming in de werkwijze van de toetscommissies was nodig zodat toetsen binnen het instituut op gelijke wijze worden gereviewd. In overleg met de voorzitter van de vier toetscommissies zijn uniforme evaluatieformulieren opgesteld. Deze zijn conform de kwaliteitseisen validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid (transparantie) genoemd in het RAc toetsbeleid⁸.

Verder heeft de voorzitter van de examencommissie een aantal keer overleg gehad met de voorzitters van de toetscommissies waarbij de werkwijze en toetskwaliteit centraal stonden.

De facilitering voor de borgingsactiviteiten van de toetscommissie waren per domein verschillend. Sommige leden kregen 160 uren op jaarbasis en andere leden slechts 40 uren. De examencommissie had het onderwijsmanagement verzocht om 160 uren voor het toetscommissie-lid en 200 uren voor de voorzitter voor aankomend jaar beschikbaar te stellen. Dit urenvoorstel was gebaseerd op een urenverantwoordingsstabel. Helaas zijn niet alle leden van het management akkoord gegaan met het voorstel. Bij het Economisch domein was de toetscommissie onderbezet. Deze toetscommissie omvat 3 leden voor 5 opleidingen. Door de toets- en examencommissie gezamenlijk is aan het opleidingsmanagement gevraagd om hieraan de nodige aandacht te besteden. Voor komend studiejaar is inmiddels toegezegd dat er menskracht vrijgemaakt wordt om de toetscommissie te versterken, zodat meer toetsen gereviewd kunnen worden.

3.2. Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

De werkzaamheden die door de toetscommissies werden verricht liggen vast in de toetskalender conform het mandaat van de toetscommissie. Gezien de verlate opstart van de toetscommissies zijn er in samenspraak met de examencommissie geen jaarplannen meer opgesteld. Conform de toetskalender werden de toetsen door de toetscommissieleden opgevraagd en beoordeeld. Hiervan werd alleen afgeweken indien dit noodzakelijk was, bijvoorbeeld op verzoek van de examencommissie bij klachten over een toets.

De werkwijze van de toetscommissies varieerde per domein. De verschillen zaten in het houden van een feedbackgesprek na een toetsreview en het hanteren van het 'vier-ogenprincipe' bij een toetsreview.

In totaal zijn 76 toetsen gereviewd. Bij een aantal opleidingen zijn er toetsen op eindniveau gereviewd.

- Economisch domein: 20 toetsen waarvan 2 op verzoek van de examencommissie
- Management domein: 17 toetsen
- Technisch domein: 33 toetsen waarvan 2 op verzoek van de examencommissie
- Sociaal domein: 6 toetsen

De meeste reviews zijn gedaan middels de evaluatieformulieren⁹ met uitzondering van de toetscommissie van één domein. De voorzitter van dat domein is aan het begin het jaar uitgevallen i.v.m. langdurige ziekte. Haar functie werd opgevuld halverwege het jaar. De vervangende voorzitter had niet goed in het vizier dat er nieuwe evaluatieformulieren in gebruik waren genomen. Desniettemin waren de reviews gedaan op basis van dezelfde kwaliteitseisen.

De voorzitter van de toetscommissies hebben de examencommissie en het opleidingsmanagement op de hoogte gesteld van de bevindingen van de gereviewde toetsen in de vorm van kwartaalrapportages. De voorzitters van de toetscommissie hebben twee keer geparticipeerd in de vergaderingen van de examencommissie waarbij toetskwaliteit en de werkwijze van de toetscommissie werden besproken.

3.3. Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie

Aantal reviews

Gezien de opstartperiode en de nieuwe werkwijze zijn er in totaal relatief veel toetsen gereviewd. Er zit een groot verschil in de reviews van toetsen tussen de toetscommissies wegens de bezetting, de gekozen werkwijze en de toegekende uren. De evaluatieformulieren zijn bruikbaar en geven een goede indruk van de kwaliteitseisen van de toetsen.

Samenwerking en communicatie

De samenwerking tussen de toetscommissies en examencommissie is over het algemeen soepel verlopen. De communicatie tussen de commissies kan versterkt worden door de examencommissie tijdig op de hoogte te stellen van eventuele veranderingen, behoeftes en onduidelijkheden, zoals tussentijdse veranderingen in de samenstellingen en onduidelijkheid inzake rapportages over de bevindingen van de toetskwaliteit.

Toetsdeskundigheid

De leden van de toetscommissies zijn toetsdeskundig wegens hun eerdere ervaringen als toetscommissielid. Eén lid heeft in de toetscommissie gezeten bij de bachelor namens een Ad-opleiding. De andere leden maakten reeds onderdeel uit van de toetscommissies die afgelopen jaren zijn ontstaan bij de Rotterdam Academy. De toetscommissie van het Economisch domein heeft in de loop van het studiejaar één extra lid erbij gekregen na overleg met de examencommissie. Het betreft een toetscommissielid dat nog niet zo lang ervaring heeft in het HBO-onderwijs en nog geen toetsexpert is. Aangezien er weinig animo was voor de toetscommissie vanuit het domein, is er afgesproken om dit lid op te leiden tot toetsexpert om in de nabije toekomst een volwaardig toetscommissielid erbij te hebben.

3 toetscommissieleden beschikken over een BKE-certificaat, 2 leden beschikken over een SKE-certificaat. Momenteel zijn 3 leden gestart met hun SKE-traject (zie hoofdstuk deskundigheidsbevordering). Een professionaliseringslag op het gebied van BKE/SKE binnen toetscommissies is gewenst ter bevordering van hun toetsdeskundigheid.

Uniformiteit

Uniformiteit in werkwijze en verslaglegging blijft een kwestie waaraan gewerkt moet worden. De examencommissie is van mening dat een feedbackgesprek toegevoegde waarde heeft voor de samenwerking tussen de toetscommissie en toetsconstructeur. Een verdere professionaliseringsslag is nodig om de jaarverslagen van de toetscommissies te versterken waarbij de bevindingen en de conclusies van de toetscommissies beter tot hun recht komen. De examencommissie constateert dat de uitwerkingen van de kwartaalrapportages en jaarverslagen inhoudelijk verschillen ondanks het gegeven format. Voor aankomend jaar wil de examencommissie het format verder verduidelijken en meer aansturen alvorens de jaarverslagen opgeleverd worden.

Overall conclusies

De examencommissie is over het algemeen tevreden over de borgingsactiviteiten van de toetscommissies. Afgelopen studiejaar was een opstartjaar voor zowel de examencommissie als de toetscommissies waarbij veel zaken afgestemd moesten worden. De examencommissie vond het erg prettig dat de voorzitters van de toetscommissies openstonden voor feedback en in vele gevallen ook daarmee aan de slag zijn gegaan. De examencommissie heeft er vertrouwen in dat de commissies gezamenlijk de borgingsactiviteiten verder kunnen uitbouwen en versterken.

3.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

De toetscommissies hebben de examencommissie hun bevindingen van de toetskwaliteit teruggekoppeld middels een tussentijdse rapportage en het jaarverslag. Naar aanleiding van de tussentijdse rapportages van de toetscommissies heeft de examencommissie een rapportage opgesteld om het management op de hoogte te stellen van de bevindingen die de nodige aandacht vergen van de opleidingen. De voorzitter heeft in een bilateraal overleg met de interim-directeur desbetreffende rapportage besproken. Tevens zijn de bevindingen en aanbevelingen door de toetscommissies met het opleidingsmanagement gedeeld.

De aanbevelingen verschillen per opleiding en komen uit de jaarverslagen¹⁰ van de 4 toetscommissies. Hieronder worden de belangrijkste aanbevelingen ter verbetering van de toetskwaliteit weergegeven.

- Over het algemeen is de betrouwbaarheid van de gereviewde toetsen voldoende op orde. Een aandachtspunt hierbij is de eenduidigheid van de beoordelingscriteria in een rubric in verband met veelal gebruikte termen als 'onvoldoende/voldoende/goed' in de beoordelingscriteria.
- Het proces van het ontwerp en constructie van toetsen vraagt de nodige aandacht van sommige opleidingen Denk hierbij o.a. aan het formuleren en concretiseren van leerdoelen, opstellen van een toetsmatrijs met leerdoelen gelinkt aan competenties of leeruitkomsten conform de competentiedekkingsmatrix, beheersingsniveaus, weging van onderdelen en cesuur, en het formuleren van beoordelingscriteria. Bij sommige opleidingen ontbreken stelselmatig de toetsmatrijzen, waardoor de borging van de kwaliteitseisen validiteit en inzichtelijkheid in het geding kunnen komen. Daarnaast komt het voor dat het niveau van de toets lager ligt dan het beheersingsniveau dat aangegeven is in de toetsmatrijs.
- Een aandachtspunt binnen een aantal opleidingen is de afstemming van de competenties/leerdoelen en beoordelingscriteria in studiehandleidingen met de competentiedekkingsmatrix.
- Assessment en integrale toetsing nemen een grotere vorm aan binnen de toetsing bij diverse opleidingen. Het is van belang dat de docenten worden geschoold in het ontwikkelen en afnemen van assessments. Afgelopen verslagjaar zijn hierin stappen ondernomen door diverse opleidingen.

Overall conclusies

De examencommissie heeft op basis van de bevindingen kunnen constateren dat de toetskwaliteit over het geheel in voldoende mate op orde is. Hierbij moet benadrukt worden dat het in zijn algemeenheid lastig is om een eenduidig oordeel te vellen over de kwaliteit van de toetsen binnen een opleiding. Er wordt veel getoetst en naar verhouding wordt slechts een klein gedeelte daarvan door de toetscommissie beoordeeld. Tevens is het curriculum van een opleiding onderhevig aan veranderingen.

3.5. Trends of aandachtspunten

De examencommissie heeft het afgelopen jaar geëvalueerd en heeft de volgende aandachtspunten voor de examencommissie, toetscommissies en opleidingsmanagement.

Examencommissie

- Betere sturing en monitoring vanuit de examencommissie door o.a. de contactfrequentie met de toetscommissie en het opleidingsmanagement te verhogen waarbij de toetskwaliteit van de opleiding centraal staat.
- Op verzoek van de toetscommissie wordt het format van de kwartaalrapportage met betrekking tot de bevindingen van de toetsreviews vereenvoudigd en betekenisvoller gemaakt.
- Het format van het jaarverslag aanscherpen en meer richtlijnen geven inzake de inhoud van het jaarverslag van de toetscommissie.
- De uniformiteit in de werkwijze en de manier van kwalitatieve verslaglegging blijft een uitdaging voor de examencommissie en vergt meer aandacht voor het aankomend jaar.

Toetscommissie

- Opstellen van een jaarplan en de examencommissie hiervan op de hoogte stellen.
- De inhoud van de kwartaalrapportages en het jaarverslag betekenisvoller maken door de bevindingen en de conclusie van de toetsreviews te koppelen aan de kwaliteitseisen.

Opleidingsmanagement

- Bevorderen van de toetsdeskundigheid van docenten door stil te staan bij het toetsontwerp en toetsconstructie (toetsmatrijzen) middels inhouse trainingen, BKE-trajecten en ondersteuning onderwijsdeskundigen.
- Meer onder de aandacht brengen van het RAc-toetsbeleid zodat er meer besef is van toetskwaliteit binnen de Rotterdam Academy.
- Creëren van eenduidigheid van toetsmatrijzen, beoordelingsformulieren en studiehandleidingen ter bevordering van de informatievoorziening over de normering en cesuur, de weging van verschillende toetsonderdelen, eenduidige beoordelingscriteria, de regels en procedures rondom de toetsing en herkansing.
- Meer scholing in het ontwikkelen en afnemen van assessments. Docenten stimuleren om zich na de assessorentraining verder te ontwikkelen en zich te certificeren als assessor.
- Niet alle opleidingen zijn vertegenwoordigd in de toetscommissie. Het is wenselijk dat vanuit de opleiding een afgevaardigde aanwezig is in de toetscommissie.
- Het aantal beschikbare uren van de leden verschilt per domein. Het is wenselijk om de uren van de toetscommissieleden gelijk te trekken. Daarnaast dient bij de toekenning van de uren rekening gehouden te worden met de hoeveelheid toetsen dat gereviewd dient te worden binnen een cyclus van vier jaar.

4. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)

4.1. Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER

De borging van de kwaliteit van het eindniveau van de opleidingen is één van de belangrijkste hoofdtaken van de examencommissie. In bijlage 18.5 wordt weergegeven hoe de eindkwalificaties zijn vastgelegd. Hieronder staat beschreven hoe de examencommissie de kwaliteit van de eindwerken borgt¹¹.

a. Afstudeerhandleidingen en eindwerken

De examencommissie beoordeelt de afstudeerhandleidingen en steekproefsgewijs de eindwerken op het gerealiseerde eindniveau. Bij de beoordeling van de kwaliteit van de eindwerken wordt gebruikt gemaakt van een checklist “kwaliteit afstudeerprogramma”, zie bijlage 18.6. Deze checklist¹² is een bestaande tool en biedt de examencommissie de mogelijkheid om een oordeel te vellen over de kwaliteit van het gehele afstudeerprogramma en de onderliggende afstudeeronderdelen.

b. Kalibratiebijeenkomst eindwerken

Een lid van de examencommissie is als observator aanwezig bij de kalibratiebijeenkomst van de opleiding. Het examencommissielid stelt vragen en geeft feedback op het proces van borging van het eindniveau door de aanwezige afstudeerbegeleiders/beoordelaars. De examencommissie krijgt een verslag van de kalibratiebijeenkomst van de opleiding. Daarnaast maakt de examencommissie een verslag van haar bevindingen van de kalibratiebijeenkomst, zoals bij de opleiding Ad ICT¹³.

c. Afstudeerzittingen en -assessments

Een lid van de examencommissie is als observator aanwezig bij een afstudeerzitting. Er wordt naar het beoordelingsproces gekeken, rekening houdend met de kwaliteitseisen van toetsing en de bevoegdheid van de examinerator om de eindkwalificatie te beoordelen. De examencommissie woont steekproefsgewijs 2 tot 5 afstudeerzittingen per opleiding bij. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de checklist “kwaliteit afstudeerprogramma”.

In totaal heeft de examencommissie van 6 opleidingen de eindwerken (incl. afstudeerhandleidingen) bekeken en beoordeeld. Gezien de hoeveelheid opleidingen heeft de examencommissie een selectie moeten maken. De onderstaande opleidingen zijn geselecteerd in verband met aankomende visitaties en interne audits. De overige opleidingen zullen aankomend studiejaar aan bod komen.

Er zijn 20 schriftelijke eindwerken van de opleidingen CMC, OFM, ACC en OND (duale variant) bekeken en beoordeeld, waarbij rekening is gehouden met het behaalde resultaat. Deze zijn afkomstig uit het studiejaar 2018-2019 van onderwijsperiode 1 en 2.

Verder zijn in totaal 14 eindwerken in de vorm van afstudeerzittingen en assessments bijgewoond van de opleidingen AAC, SAM en OND (duale variant). Deze zijn afkomstig uit het studiejaar 2018-2019 van onderwijsperiode 3 en 4.

Van de drie opleidingen is de afstudeerhandleiding, afkomstig van het studiejaar 2017-2018, op verzoek van de opleiding bekeken en voorzien van feedback ter verbetering van de volgende afstudeerronde.

4.2. Betrokkenheid 'externen' daarbij

Betrokkenheid externen opleidingen

De examencommissie heeft op basis van haar borgingsactiviteiten geconstateerd dat bij de beoordeling van eindwerken het 'vier-ogenprincipe' moet worden gehanteerd. Bij de beoordelingen van eindwerken worden veelal externe deskundigen ingezet. De meeste opleidingen zetten deze externe deskundigen in als examiner. De externe examinatoren worden benoemd door de examencommissie op basis van de voordracht door de opleiding. De voordracht gaat gepaard met de verklaring van de externe deskundige en zijn Curriculum Vitae. De examencommissie heeft per 1 september 2018 een profiel van een externe examiner vastgesteld, zie hoofdstuk 8.2 voor nader uitleg.

Ter illustratie wordt hieronder kort weergegeven hoe de opleidingen externen inzetten bij de examinering. De opleiding Crossmediale Communicatie (CMC) heeft een afstudeertraining gehouden voor de externen in de avonduren waarbij het eindniveau en de beoordelingscriteria werden besproken. Vervolgens zijn de externen voorgedragen door de opleiding voor de benoeming. Bij de benoeming van deze externen heeft de examencommissie zich aan het profiel gehouden. Eén van de voorgedragen externen is niet door de examencommissie benoemd aangezien deze niet geheel aan het profiel voldeed.

Bij de opleiding Arts & Crafts (AAC) werd bij de afstudeersessies een externe deskundige ingezet. Deze had een adviserende rol en heeft geen invloed op het cijfer van de student. Deze externe deskundige hield zich ook afzijdig gedurende de beoordeling. Nadat het cijfer was vastgesteld, kreeg de externe deskundige de gelegenheid om zijn bevindingen te delen met de student.

4.3. Bevindingen van de examencommissie daarbij

Algemene bevindingen

Voorafgaand aan de conclusie inzake de borging op eindkwalificatie wil de examencommissie benadrukken dat op basis van het volume van de bekeken eindwerken per opleiding, een analyse per opleiding niet toereikend was. Over het algemeen is de examencommissie redelijk positief gestemd over de geleverde eindwerken. De gegeven afstudeeropdrachten zijn passend bij de toekomstige professionals van de betreffende opleiding. De bekeken eindwerken zijn voldoende op Ad- eindniveau gelet op de mate van zelfstandigheid, de complexiteit van de opdracht en de gegeven context waarin de opdracht uitgevoerd moest worden (het ZelCom model)¹⁴.

Inzichtelijkheid

Gezien de breedte van de opleidingen en bepaalde expertise van de examencommissieleden, heeft de examencommissie bij de borging gekeken naar hoe de beoordelingscriteria zich verhouden met de competenties en hoe de cijfers tot stand zijn gekomen. De opleidingen maken allen gebruik van een beoordelingsformulier of rubric. De examencommissie heeft kunnen constateren dat de totstandkoming van de cijfers navolgbaar is. Over het algemeen wordt de gegeven beoordeling binnen de beoordelingscriteria onderbouwd. Bij de examinering door twee examinatoren is het wenselijk dat de examinatoren eerst onafhankelijk een oordeel geven over de student inclusief toelichting van het gegeven oordeel, waarna het eindoordeel gezamenlijk tot stand komt.

De opleiding AAC heeft het afgelopen verslagjaar het afstudeerprogramma aangescherpt door de af te toetsen competenties inzichtelijk te maken, waarbij compensatiemogelijkheid uit het programma is gehaald. De beoordelingscriteria behorend bij een competentie dienen gezamenlijk voldoende te zijn.

De gegeven feedback over het afstuderen bij de preview van de afstudeerhandleiding en kalibratiesessie werd goed opgepakt door de opleiding. De laatste opmerking gold ook voor de opleidingen ACC en CMC. Zij hebben zich open gesteld voor feedback, waardoor het afstudeerprogramma nog steviger verankerd is in het examenprogramma.

Generieke competenties

Onder invloed van landelijke beschrijvingen niveau 5 van het overlegplatform van de vereniging van Hogescholen¹⁴ hebben de wat nieuwere Ad-opleidingen de beschrijvingen (leerresultaten, methodisch handelen, samenwerken, communiceren, probleemoplossend vermogen en lerend vermogen) vertaald naar een set generieke competenties die toepasbaar zijn binnen beroepsspecifieke situaties waarin de student zich bevindt. Een goed voorbeeld is de opleiding SAM. De niveaubeschrijving wordt hierbij concreet gemaakt middels een goede mix van kennis, vaardigheden en attitude (BoKS).

Gezien bovenstaande ontwikkeling heeft de duale-opleiding OND bij het vernieuwen van het examenprogramma voor een set afwijkende competenties gekozen (o.a. lerend vermogen, creërend vermogen, analyserend vermogen) ten opzichte van de voltijd-opleiding. De directie had vastgesteld dat vragen te stellen waren bij de verantwoording van de competenties in verhouding met de competenties van de voltijd-opleiding en heeft zijn bevindingen gedeeld met de examencommissie. Hieruit zijn een aantal afspraken voortgekomen waarbij de opleiding een aantal zaken moest versterken¹⁵, waaronder:

- de verhoudingen tussen de voltijd- en duale-opleiding;
- de competentiematrix van de duale opleiding;
- de afstudeerhandleiding;
- de samenhang en de verschillen tussen de voltijd- en de duale-opleiding.

Tevens heeft de examencommissie de toetscommissie de opdracht gegeven een aantal toetsen te reviewen. Op basis van de bevindingen van de toetscommissie, de opgeleverde documenten van de opleiding en de bevindingen van de examencommissie¹⁶, heeft de examencommissie met een redelijk gerust hart haar handtekening kunnen zetten op de getuigschriften van de opleiding Ondernemen dual. De examencommissie heeft er vertrouwen in dat de opleiding de gelegde basis verder uit zal bouwen in het studiejaar 2019-2020.

Overall conclusie

De voorzitter van de examencommissie heeft met een gerust hart het afgelopen verslagjaar haar handtekening kunnen zetten onder de getuigschriften. De examencommissie heeft voldoende mate van vertrouwen in de toetskwaliteit van de opleidingen op basis van haar borgingsactiviteiten en de wil van de opleidingen om aan haar toetskwaliteit te werken. De examencommissie heeft het vertrouwen dat de toetskwaliteit nog meer versterkt gaat worden in de nabije toekomst.

4.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

Gedurende de borgingsactiviteiten heeft de examencommissie een aantal zaken aan de opleiding teruggekoppeld. Hieronder zijn de belangrijkste adviezen terug te lezen. De aanbevelingen zijn veelal met de afstudeercoördinatoren gesproken:

- Discretionaire bevoegdheid:
Bij een tweetal opleidingen werd discretionaire bevoegdheid ingezet bij de beoordeling. Op basis van beoordelingscriteria kan de student maximaal een 8 halen. De discretionaire bevoegdheid zit in het behalen van de overige 2 punten. Het is niet geheel transparant wat de student moest doen om de overige 2 punten te kunnen halen. De examencommissie heeft hier tijdens een kalibratiesessie

en de borging van eindwerken een aantekening van gemaakt. De opleiding SAM heeft hierop geanticipeerd door de discretionaire bevoegdheid af te bakenen tot een paar gerichte criteria. Tevens heeft de opleiding teruggekoppeld dat dit voor volgend jaar wordt aangepast in de afstudeerhandleiding.

- Compensatie:
Bij een tweetal opleidingen heeft de examencommissie aangegeven dat er goed naar de onderlinge compensatiemogelijkheid gekeken moest worden, waarbij alle competenties afgerond dienden te zijn met een voldoende. De feedback hebben de opleidingen reeds doorgevoerd in hun beoordelingsmethodiek.

4.5. Trends of aandachtspunten

De aankomende studiejaren wil de examencommissie zich richten op een aantal onderwerpen:

- Evaluatieformulier borging assessments
De examencommissie heeft geconstateerd dat steeds meer assessments als toetsvorm worden ingezet. De examencommissie gaat samen met de toetscommissie een evaluatieformulier voor het borgen van de toetsvorm assessment opstellen. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag is dit proces reeds in gang gezet en zal het evaluatieformulier voor assessments in gebruik genomen worden door de toetscommissie.
- Assessorentraining
Binnen de Rotterdam Academy worden assessorentrainingen aangeboden en inmiddels heeft een redelijke groep docenten de assessorentraining gevolgd. Binnen de opleidingen ICT, PEM en SFD hebben zelfs alle docenten reeds een assessorentraining gevolgd. De groep van gecertificeerde assessors is naar verhouding zeer klein. Gezien de ontwikkeling is een professionaliseringslag op dit gebied gewenst.
- Externe validering
Meer eindwerken laten valideren door mensen van het werkveld of andere hogescholen met dezelfde soort Ad-opleidingen.

Naast bovenstaande onderwerpen heeft de examencommissie teruggekeken op haar borgingsprocedure in haar opstartjaar en heeft de volgende aandachtspunten voor aankomend jaar vastgesteld:

- Borgingstool
Er kan geconstateerd worden dat de gebruikte checklist 'Kwaliteit afstudeerprogramma' uitgebreid is, maar tijdrovend in gebruik. Voor aankomend studiejaar is besloten de checklist te actualiseren en te gebruiken. Gedurende het nieuwe jaar gaat de examencommissie onderzoeken of 'KIT Plus'¹⁷ een werkbaar borgingsinstrument is.
- PDCA-cyclus
Meer periodiek overleg met onderwijsmanagers om de bevindingen van de examencommissie en toetscommissies te bespreken, zodat noodzakelijke bijsturing op korte termijn gerealiseerd kan worden.
- Aansturing en monitoring toetscommissie
Tevens wil de examencommissie meer periodiek overleg met de toetscommissies om op kortere termijn te kunnen schakelen en bij te sturen wanneer nodig.
- Borgingskalender
Gezien de hoeveelheid opleidingen die geborgd moeten worden, zal de examencommissie een borgingskalender op moeten stellen zodat het eindniveau van alle opleidingen binnen een cyclus van 2 jaar geborgd blijft.

5. Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen

5.1. Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

Toetskader

In het beroeps- en opleidingsprofiel is het curriculum van de opleiding opgenomen met de daarbij behorende competentiedekkingsmatrix met niveauaanduiding. Het toetsplan van de opleiding is een uitwerking van het RAc-toetsbeleid. Hier maakt de opleiding o.a. duidelijk wat hun toetsvisie is en hoe de eindkwalificaties worden getoetst. Er zijn cursusomschrijvingen en deze bevatten de onderdelen: studiepunten, competenties, leerdoelen, cursusinhoud, toetsvorm, wegingen en aanwezigheidsplicht. De toetsinformatie (toetsmatrijs) in de studiehandleidingen is afgeleid van bovenstaande aspecten. De toetscommissie en de examencommissie borgen de kwaliteit van de genoemde richtlijnen door middel van hun borgingsactiviteiten en voorzien de opleidingen van adviezen ter aanscherping van het toetskader.

Het curriculumschema is opgenomen in hoofdstuk 10 van het onderwijs- en examenreglement. Bij wijzigingen van onderdelen van het curriculum moet een deugdelijke conversietabel worden opgenomen in hoofdstuk 10 van het onderwijs- en examenreglement.

Standaardisatie richtlijnen RAc-breed

Rotterdam Academy heeft voorafgaand de verzelfstandiging van de Ad-opleidingen te maken gehad met 10 verschillende examencommissies. Hierdoor ontstond binnen de Rotterdam Academy een verscheidenheid aan procedures en richtlijnen. Gedurende het verslagjaar heeft de examencommissie richtlijnen en adviezen afgegeven waarna deze met het management zijn besproken. De belangrijkste onderdelen binnen de genoemde richtlijnen zijn hier onder de aandacht gebracht.

RAc inzageprocedure¹⁸

- De cijfers dienen vastgesteld te worden door de examinator vóór de inzage.
- In het geval van een inzage bij schriftelijke tentamens wordt gebruik gemaakt van een daar verstrekte 'gekleurde' pen. Spreek met de docenten af welke kleur pen gebruikt moet worden bij het corrigeren van tentamens. Bijvoorbeeld een rode pen bij het corrigeren van tentamens en een groene pen bij de inzage.
- Tijdens de inzage mogen studenten niet met elkaar overleggen en er mogen onder geen enkel beding notities of foto's gemaakt worden van de aanwezige documenten.
- Tijdens de inzage worden er in geen enkel geval mondelinge toezeggingen gedaan en worden geen cijfers op het tentamen gewijzigd.
- Indien de student het niet eens is met de beoordeling, dient de student een inzageformulier in te vullen en aan te geven waarom hij niet eens is met de tentamenuitslag. Het inzageformulier wordt door de aanwezige docent ingenomen. Het ingevulde inzageformulier wordt door twee docenten (betreffende examinator en vakcollega) binnen 5 werkdagen beoordeeld. Het ingevulde inzageformulier wordt ondertekend door beide docenten. De student krijgt per e-mail bericht (HR-account) over het besluit.
- Een cijferwijziging dient vooraf goedgekeurd te zijn door de examencommissie RAc. De examinator dient een verzoek in via Osiris docent met in de bijlage het ingevulde inzageformulier

Cijfermutaties

Vanaf 1 september 2018 lopen de cijferwijzigingen via de examencommissie. De examinator dient een verzoek in via Osiris Zaak. Bij goedkeuring van de examencommissie wordt het cijfer verwerkt door het bedrijfsbureau.

Aanvraag vrije keuzecursuspunten

De examencommissie heeft aan het einde van het verslagjaar een advies moeten uitbrengen inzake de activiteiten van studenten in het kader van de vrije keuzeruimte¹⁹ (artikel 9.2 lid 1 van de hogeschoolgids). De examencommissie heeft een aantal aanvragen voor toekenning van studiepunten voorbij zien komen waarbij niet vastgesteld kan worden dat de student *vooraf* een goedkeuring heeft gekregen van de instituutdirectie en of de “goedgekeurde” activiteiten geheel verantwoord kunnen worden. De examencommissie is in ieder geval niet vooraf geconsulteerd.

De examencommissie heeft het management gevraagd een eenduidig procedure en richtlijnen op te stellen voor alle opleidingen waarbij het voorstel vooraf goedgekeurd moet worden door de instituutdirectie gehoord het advies van de examencommissie alvorens de student de bijbehorende activiteiten mag uitvoeren. De examencommissie heeft hiervoor de volgende richtlijnen gegeven ter invulling van de keuzeruimte:

- De studielast is conform het aantal studiepunten.
- De te verrichten activiteiten zijn geen onderdeel van het examenprogramma van de opleiding.
- De te verrichten activiteiten zijn opleidings- of HR-gerelateerd.
- De te verrichten activiteiten dragen bij aan de competentieontwikkeling van de student op persoonlijk en/of professioneel vlak.
- De te verrichten activiteiten moeten nog plaatsvinden.
- Ter afsluiting van de verrichte activiteiten vindt een aftoetsing plaats. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een assessment waarbij de student aantoonde de vooraf vastgestelde competentieontwikkeling te hebben gerealiseerd.

Vervroegde kansen beleid langstudeerders

De examencommissie heeft het langstudeerdersbeleid van de RAc onder de aandacht van het management gebracht. In het langstudeerdersbeleid werd een MT-besluit uit 2017 aangehaald. Het besluit is dat de opdrachten voor studievertragers altijd eerder ingeleverd mogen worden. Gezien de grote groep studievertragers is het begrijpelijk dat het MT besloten heeft om de studievertragers tegemoet te komen door opdrachten vervroegd te laten inleveren. De examencommissie heeft geconstateerd dat er geen duidelijke richtlijnen zijn met betrekking tot de uitvoering van het besluit. De examencommissie heeft het management verzocht een helder standpunt in te nemen en duidelijke kaders te formuleren ter bevordering van de transparantie van het beleid en de gelijkheid binnen het instituut, hierbij rekening houdend met de volgende richtlijnen²⁰:

- Beperkt het aantal opdrachten/ studiepunten waarvoor vervroegde kansen worden gegeven.
- Houd rekening met POA cursussen. Bij een POA cursus is er een reden waarom studenten verplicht deel moeten nemen aan de lessen. Op deze manier kunnen studenten verplichte aanwezigheid ontlopen.
- In een nieuw studiejaar heeft de student recht op twee kansen. In dit geval worden deze twee kansen vervroegd. De student dient in principe de opdracht opnieuw uit te voeren.
- Laat de deadline niet door de docent bepalen. Bepaal in welke week de opdrachten vervroegd ingeleverd kunnen worden en wanneer deze beoordeeld moeten zijn. Hierbij wordt de ongelijkheid binnen een opleiding/het instituut beperkt.
- Maak duidelijke afspraken omtrent de procedure van de invoering van het cijfer. Het cijfer kan niet verwerkt worden middels een cijfermutatie.

Cijferinvoer

De examencommissie is erop geattendeerd dat bedrijfsbureau medewerkers onder de naam van de examinerator een ND (niet deelgenomen) invoeren in Osiris na verloop van tijd (>15 dagen na toetsweek). Deze keuze werd gemaakt door het management aangezien er examineratoren zijn die geen resultaat invoeren wanneer een student niet deelgenomen heeft aan de toetsing. Indien er geen cijfer wordt ingevoerd, kan de student niet ingeschreven worden voor de herkansing. De examencommissie was van mening dat een bedrijfsmedewerker geen resultaat mag invoeren in Osiris namens een examinerator, tenzij het een besluit van de examencommissie is. Tevens was voorgevallen dat een examinerator geen cijfers kon invoeren en vervolgens cijfermutatieverzoeken moest indienen bij de examencommissie.

5.2. Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

Toetskader

De examencommissie constateert dat bij sommige opleidingen de opgenomen conversietabellen in de hogeschoolgids van afgelopen jaren niet volledig/correct waren. Het had invloed op de vaststelling van het examenprogramma van hogerejaars, zie hoofdstuk 11 Programma's op maat.

Richtlijnen RAc-breed

Het management heeft na overleg grotendeels de adviezen en richtlijnen van de examencommissie overgenomen. Een beleid inzake vervroegde toetsen bij opdrachten voor langstudeerders is geformaliseerd en geïmplementeerd. De richtlijnen omtrent RAc-inzageprocedure en aanvraag vrije keuzecursuspunten zijn overgenomen. Momenteel staan de notities omtrent deze onderwerpen op Hint. De examencommissie heeft teruggegeven dat de richtlijnen geformaliseerd dienen te worden in een beleidsstuk van het management.

5.3. Trends of aandachtspunten

De aandachtspunten voor aankomend jaar zijn:

- Richtlijnen 'toekenning van resultaten' binnen de opleidingen versterken;
- Deugdelijke conversietabellen vanuit de opleidingen;
- Toetsmatrizen verankeren in de studiehandleidingen;
- Eenduidige richtlijnen inzake cesuur/ gokkans/ ontwerp MC-tentamens bevorderen.

6. Vrijstellingenbeleid

6.1. Aantallen vrijstellingen

Bij de vrijstellingsverzoeken moet een onderscheid gemaakt worden tussen de aanvragen voor een enkele cursus of voor meerdere cursussen.

Een aanvraag voor een enkele cursus doet de student via Osiris Zaak. Student levert bij het verzoek een studiehandleiding van de vrij te stellen cursus, een studiehandleiding van de cursus op basis waarvan de vrijstelling verleend zou moeten worden en een cijferlijst waaruit blijkt dat de eerder behaalde cursus daadwerkelijk is afgerond aan. Eventueel kan ook een certificaat, zoals bij de cursus Basis Nederlands, dienstdoen als bewijs dat de cursus eerder is behaald. De aanvraag wordt door de examencommissie voorgelegd aan de opleiding en/of cursushouder voor advies. Op basis van dit advies wordt de vrijstelling al dan niet verleend. De examencommissie checkt het advies van de docent en het beeld dat daarbij ontstaat, is dat er door de docenten zorgvuldig gekeken wordt naar de criteria waaraan een vrijstelling moet voldoen. In vrijwel alle gevallen volgt de examencommissie het advies dan ook op. In totaal zijn 96 vrijstellingsverzoeken gehonoreerd.

Toekomstige studenten krijgen de mogelijkheid deel te nemen aan de Vakantieschool voor een aantal cursussen waaronder Engels, Nederlands en Rekenen. Aan het einde van deze week kunnen studenten deelnemen aan een toets. Omdat de Vakantieschool plaatsvindt vóór de zomervakantie, dus nog voordat de student officieel staat ingeschreven als student bij de RAc, kan een positief behaald resultaat van de toets niet worden geregistreerd voor de student. Deze studenten dienen, nadat ze officieel als student zijn begonnen, een vrijstellingsverzoek in voor de behaalde toets. Van het totaal aantal aangevraagde vrijstellingen gaat het bij 45 aanvragen om deze vrijstellingen.

Als een student meerdere cursussen vrijgesteld wil krijgen, wordt deze verwezen naar bureau Studentzaken voor advies. Dit heeft o.a. te maken met het feit dat studiepunten die verkregen zijn via een vrijstelling niet meetellen voor het bepalen van het BSA. In veel gevallen heeft de aanvraag van meerdere cursussen implicaties voor het examenprogramma van de student. Studenten vullen het 'aanvraagformulier vrijstellingen'²¹ in en leggen dit voor aan de opleiding inclusief de benodigde materialen. De opleiding (docenten) bekijkt of de vrijstellingen al dan niet verleend kunnen worden. De opleiding geeft hooguit advies. Studentzaken ondersteunt de student in zijn aanvraagprocedure. De student stuurt o.a. het advies van de opleiding mee bij zijn aanvraag in Osiris Zaak. Ook hier volgt de examencommissie bijna altijd het advies op.

Een viertal MIZ studenten heeft een voortraject bij PostMD gevolgd en was in de veronderstelling dat ze voor heel jaar 1 vrijgesteld konden worden. Bij nader onderzoek van de examencommissie en de opleiding is gebleken dat het niet mogelijk was om heel jaar 1 vrij te stellen. Wel heeft de examencommissie besloten voor een deel vrijstellingen te verlenen op grond van EVC indien de student een aanvullend portfolio-assessment positief zou afronden.

6.2. Trends of aandachtspunten

De afgelopen jaren is een aantal studenten overgestapt van de bachelor naar de aanverwante Ad-opleiding. Met name veel studenten zijn overgestapt naar Ad Accountancy. Voorheen vertoonden de examenprogramma's van het eerste jaar van de bachelor en die van het eerste jaar van de Ad dusdanig veel overeenkomsten dat overstappers het eerste jaar van de Ad Accountancy vrijgesteld konden krijgen. Inmiddels zijn de curricula gewijzigd waardoor dit niet meer zonder meer geldt. De examencommissie ontvangt signalen dat studenten vanuit de bachelor nog steeds wordt voorgespiegeld dat zij bij een overstap in het tweede jaar kunnen beginnen en het eerste jaar vrijgesteld kunnen krijgen. Dit tot teleurstelling van studenten als blijkt dat dit niet zo is.

7. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

7.1. Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

René Visser en Jan van de Werken hebben de examencommissietraining gevolgd. René Visser en Yoke Wai Wong hebben deelgenomen aan het congres “Toetsen en examineren in het hoger onderwijs” verzorgd door Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid (SBO). De volgende lezingen met de volgende onderwerpen zijn bijgewoond:

- Responsive teaching/Formative assessment
- Assesment-as-learning: de relatie tussen motivatie en toetsing
- Studeren met een Functiebeperking en de rol van de examencommissie
- Een werkend fraudebeleid
- Borgen van toetsing door de examencommissie: KIT Plus
- Het aanwijzen van examinatoren
- De rolverdeling tussen toets- en examencommissies

7.2. Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

De examencommissie beschikt over voldoende deskundigheid op het gebied van toetsen en toetsbeleid. Yoke Wai Wong en Germine Jassen zijn in het bezit van SKE. Jasper Kersten is in het bezit van BKE. René Visser en Jan van de Werken zijn gestart met het SKE-traject in september 2019. De verwachting is dat in de nabije toekomst alle leden van de examencommissie SKE gekwalificeerd zijn.

TOETSCOMMISSIE	SKE	BKE
Economisch domein		
- Charlotte Hermans--Toutenburg	in opleiding	-
- Tymon Hommes	-	-
- Marleen van Arendonk	-	-
Management domein		
- Simon Huighe	behaald	n.v.t
- Nittin Shahi	In opleiding	n.v.t.
- Okke de Jong	-	behaald
- Jasper Kerstens	-	behaald
Sociaal domein		
- Germine Janssens	behaald	n.v.t.
- Eeke de Graaf	In opleiding	n.v.t.
- Marissa Driessen	-	behaald
ICT-Technisch domein		
- Sebastian Blank	-	-
- Cees Stolk	-	-
- Mark Stoutjesdijk	-	-

7.3. Trends of aandachtspunten

Bij enkele toetscommissies dient meer aandacht besteed te worden aan de professionalisering van de leden. In afstemming met de toetscommissie en de onderwijsmanager zal een professionaliseringsplan opgesteld worden om de leden zich verder te laten ontwikkelen als toetsexpert.

8. Aanwijzing examinatoren

8.1. Benoemingsprocedure en profielschetsen

Voor de benoeming van examinatoren worden de onderwijsmanagers gevraagd een voordracht te doen. De examencommissie heeft hiervoor een format²² ontwikkeld met een invulinstructie voor de onderwijsmanagers. In veel gevallen heeft de onderwijsmanager deze taak overgedragen aan de opleidingscoördinatoren. De basis voor dit format wordt gevormd door de profielschets examinatoren zoals deze is vastgesteld door het College van bestuur. Hierbij wordt ook onderscheid gemaakt tussen een benoeming als examinator en als examinator op eindniveau. Als het format met de voordracht door de examencommissie is ontvangen volgt bij onduidelijkheden een terugkoppeling naar de opleidingsmanager en/of opleidingscoördinator. Vervolgens wordt de voordracht neergelegd bij de medewerker Personeelszaken die controleert of een aantal ingevulde gegevens, zoals het aantal jaren ervaring in het hoger onderwijs of een onderwijsbevoegdheid, klopt. Eventueel volgt hierna nog een terugkoppeling naar de manager of coördinator. Op basis van de voordracht benoemt de examencommissie de voorgedragen docenten. Hierbij kan gekozen worden uit:

- geen benoeming als niet aan de voorwaarden is voldaan
- benoeming tot 'examinator' als wel aan de voorwaarden is voldaan
- benoeming als 'examinator in opleiding' (i.o.) als de voorgedragen docent is gestart met de opleiding BDB of een andere opleiding die leidt tot een onderwijsbevoegdheid/didactische bekwaamheid. De benoeming als 'examinator in opleiding' geeft de docent dezelfde mogelijkheden als een examinator met dien verstande dat de examencommissie wel als voorwaarde voor benoeming stelt dat de gestarte opleiding binnen een redelijke termijn wordt afgerond. Als dit niet gebeurt, kan dit gevolgen hebben voor een eventuele herbenoeming. In het geval van een benoeming tot 'examinator i.o.' kan deze niet benoemd worden als examinator op eindniveau.
- benoeming als 'examinator met toelichting' als niet aan alle voorwaarden is voldaan maar de opleidingsmanager middels een toelichting heeft duidelijk gemaakt dat de docenten desondanks voldoende bekwaam is om op te treden als examinator.
- Benoeming als 'examinator onder supervisie' als een docent niet aan alle voorwaarden voldoet maar onder begeleiding van een ervaren examinator in staat is tentamens te beoordelen en cijfers vast te stellen.

Deze laatste benoemingsvorm is ontwikkeld om tegemoet te komen aan de wens van veel opleidingsmanagers om het mogelijk te maken dat docenten die niet aan de voorwaarden voldoen om als examinator te kunnen worden benoemd, toch tentamens kunnen beoordelen en cijfers kunnen vaststellen. Veel opleidingen binnen de Rotterdam Academy groeien waardoor ieder jaar nieuwe docenten worden aangenomen. Met name bij startende opleidingen betekent dit dat er relatief veel docenten zijn binnen het team die niet als examinator benoemd kunnen worden omdat ze niet voldoen aan de voorwaarden voor benoeming. Vaak hebben deze mensen geen onderwijservaring, althans niet in het hoger onderwijs. Hierdoor ontstaat een (te) grote druk op de wel benoemde examinatoren om alle tentamens te beoordelen en cijfers vast te stellen. Deze oplossing is echter niet houdbaar gebleken. Alleen benoemde examinatoren zijn bevoegd cijfers vast te stellen. Hierdoor kunnen andere docenten niet aan het cijferregistratiesysteem gekoppeld worden en blijft dit een exclusieve taak van de benoemde examinatoren. Hooguit bij de beoordeling van tentamens kan het supervisiesysteem uitkomst bieden.

Een en ander heeft tot frustraties geleid bij een aantal opleidingen. De examencommissie is echter van mening dat zij in het kader van haar borgingstaak niet anders kan dan vasthouden aan de criteria voor benoeming zoals deze zijn vastgesteld door het College van Bestuur hoewel zij begrip heeft voor de praktische problemen die dit met zich meebrengt voor sommige opleidingen. De benoeming tot examinator onder supervisie zal in het benoemingsproces van het volgende studiejaar niet meer gebruikt worden.

Lopende het jaar zijn er geen benoemingen teruggedraaid. Wel zijn er halverwege het jaar een aantal docenten alsnog benoemd tot examinator in opleiding omdat zij op dat moment voldeden aan alle criteria hiervoor. Het ging dan om docenten die op dat moment een half jaar in dienst waren en zodoende voldeden aan de eis minimaal een half jaar ervaring te hebben in het hoger onderwijs. De examencommissie doet dit slechts op voordracht van de opleidingsmanager, deze is hierin leidend.

8.2. Benoeming 'externe' examinatoren

Via een vergelijkbare procedure zijn ook een aantal externe examinatoren benoemd. Deze zijn ingezet bij de beoordeling van eindwerken van studenten, zoals scripties, stageverslagen, eindpresentaties en assessments. De inzet van externen wordt door de examencommissie als waardevol ervaren omdat op die manier de relevantie van het eindniveau van de opleidingen geborgd wordt vanuit het werkveld.

De meeste voordrachten zijn pas lopende het studiejaar door de opleidingsmanagers gedaan omdat deze externen over het algemeen pas in het tweede deel van het jaar worden ingezet. Omdat van deze externen niet verwacht kan worden dat zij voldoen aan dezelfde criteria die gelden voor interne examinatoren, zijn er afwijkende criteria opgesteld. Deze zijn afgeleid van de profielschets externe examinatoren²³, opgesteld door de examencommissie. Om tegemoet te komen aan de wens van bepaalde opleidingen om gebruik te kunnen maken van alumni bij de beoordeling van assessments, is aan de criteria voor het opleidingsniveau van externe examinatoren het Ad-diploma toegevoegd. Tevens is het verplichte aantal jaren werkervaring in het beroep teruggeschroefd van minimaal 5 naar minimaal 3 jaar met de toevoeging dat de werkervaring op minimaal Hbo-niveau moet zijn en relevant is. De gedachte hierachter is dat alumni met minimaal 3 jaar werkervaring op Hbo-niveau een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de beoordeling van assessments omdat zij uit eigen ervaring weten hoe aan de getoetste competenties in de praktijk invulling wordt gegeven.

De voordracht voor benoeming wordt gedaan door of namens de opleidingsmanager. Er wordt een 'verklaring extern deskundige'²⁴ en Curriculum Vitae aangeleverd. In de verklaring staan de benodigde persoonsgegevens. Daarnaast verklaart de externe dat hij/zij vertrouwelijk zal omgaan met gegevens en zal deelnemen aan trainingen en/of kalibratiesessies. Dit jaar zijn alle voorgedragen externen door de examencommissie benoemd op één na. Deze laatste persoon bleek bij nader onderzoek niet te voldoen aan het profiel.

8.3. Trends of aandachtspunten.

Het hele proces van benoeming van interne examinatoren zoals hiervoor is weergegeven, is er een van de lange adem gebleken. Voor veel opleidingsmanagers was deze wijze van benoeming nieuw. Een aantal managers heeft behoorlijk wat aansporing en sturing nodig gehad van de examencommissie om de voordracht compleet te maken. De teneur was niet zelden dat dit gezien werd als administratieve, zo niet bureaucratische rompslomp. Over het algemeen kon de examencommissie wel uitleggen dat het uiteindelijk in hun eigen belang is dat zo snel mogelijk alle benoemingen rondkomen. De verwachting is dat nu dit proces eenmaal is doorlopen dit voor de volgende jaren voor een vlottere afhandeling zal zorgen. Zo is niet alleen de procedure bekend, ook veel gegevens van de voor te dragen docenten kunnen worden overgenomen van het jaar ervoor en kan de meerderheid van de docenten op basis daarvan herbenoemd worden.

Om de genoemde problemen rond het grote aantal nieuwe docenten die niet benoemd kunnen worden het hoofd te bieden zal het management van de opleidingen hier bij het aannamebeleid van nieuwe docenten op moeten inspelen. Daarnaast is er een kleine groep docenten die reeds jaren in dienst is maar nooit een onderwijsbevoegdheid heeft gehaald. Een andere groep bestaat uit docenten die afkomstig zijn uit het werkveld en een (zeer) kleine aanstelling hebben. Van hen wordt vaak niet gevraagd een onderwijsbevoegdheid te halen. Van beide groepen kunnen docenten benoemd worden als examinator met toelichting van de onderwijsmanager.

9. Betrokkenheid bij accreditaties

9.1. Aard van de betrokkenheid

De examencommissie is in het studiejaar 2018-2019 betrokken geweest bij de accreditaties van de opleidingen Ad Integraal Bouwmanagement (AIB) en Ad Accountancy (ACC). Zowel de voorzitter van de examencommissie RAc en de voorzitter van de examencommissie IGO en IFM hebben de visitatie bijgewoond in verband met de overgangsfase van de Bachelor examencommissie naar de examencommissie van de Rotterdam Academy. Tevens heeft de voorzitter van de examencommissie de toets nieuwe opleiding Ad Internet of Things bijgewoond.

Accreditatie Ad Integraal Bouwmanagement

Voorafgaand aan de visitatie op 4 december 2018 heeft de voorzitter van de examencommissie de onderwijsmanager en de afstudeercoördinator voorzien van aanbevelingen inzake het afstudeerprogramma²⁵. Het accreditatiebesluit is positief en genomen op 9 juli 2019. Het auditpanel beoordeelde Standaard 1 en 2 als 'goed' en Standaard 3 en 4 als 'voldoende'.

- Sterke punten

De opleiding heeft een zeer heldere toekomstvisie van de opleiding, een duidelijk beeld van de actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk en het bijbehorende gewenste beroepsprofiel. De onderwijsomgeving is ingericht om studenten te stimuleren om het beste uit zichzelf te halen waarbij de opleiding de ruimte biedt om hun eigen interesses te volgen. Tevens heeft het panel vastgesteld dat het werkveld tevreden is over de performance en de technische vaardigheden van de afgestudeerden.²⁶

- Aandachtspunten

De totstandkoming van de eindbeoordeling dient inzichtelijker gemaakt te worden middels onderbouwing door de beoordelaars op de beoordelingsformulieren. Het panel heeft de haalbaarheid van de aftoetsing van alle competenties op eindniveau binnen het eindwerk van 16 EC ter discussie gesteld. Hierop heeft de opleiding aangegeven dat het afstudeerprogramma voor 2019-2020 verder is ontwikkeld waarbij de beoogde leerresultaten worden afgetoetst binnen meerdere onderwijsonderdelen. Het panel gaf mee dat de opzet van het afstudeerprogramma goed onder loep genomen dient te worden. Verder dient de opleiding meer aandacht te besteden aan de kalibraties ter bevordering van de intersubjectiviteit rondom examinering.

Accreditatie Ad Accountancy

De opleiding is gevisiteerd op 14 mei 2019 met een positief advies. Het beoordelingsrapport is momenteel nog niet beschikbaar. Voor de visitatie was de voorzitter van de examencommissie nauw betrokken bij het afstudeerprogramma van de opleiding. De handleidingen 'Stage: Afstudeeropdracht' en Studieloopbaancoaching werden bekeken en voorzien van feedback en aanbevelingen. Daarnaast heeft de examencommissie kalibratiesessies bijgewoond. De aanbevelingen van de examencommissie zijn grotendeels overgenomen door de opleiding, o.a. inzichtelijkheid van de toetsing, cesuurbepaling en compensatiemogelijkheden.²⁷

Toets nieuwe opleiding Ad Internet of Things

De examencommissie is niet betrokken geweest bij de totstandkoming van de opleiding. Wel is de voorzitter van de examencommissie gevraagd om zitting te nemen bij de borgingsronde van het locatiebezoek van het panel. De documentatie is bestudeerd en gaf de examencommissie een goede indruk van de totstandkoming van de opleiding. Dit heeft de examencommissie ook benadrukt in het panelgesprek en tevens heeft de examencommissie haar borgingsactiviteiten en werkwijze uitgelegd.

Het panel heeft alle vier de standaarden als voldoende beoordeeld en komt tot een positief eindoordeel. In het adviesrapport²⁸ kwam naar voren dat de examencommissie een proactieve rol dient in te nemen bij de borging van de kwaliteit van de opleiding aangezien de examencommissie weinig betrokken is geweest bij de totstandkoming van de opleiding. De examencommissie vindt het advies begrijpelijk. Gezien het oprichtingsjaar en het moment van het locatiebezoek heeft de examencommissie weinig kunnen bijdragen. In de nabije toekomst zal de examencommissie zeker meekijken met de totstandkoming van nieuwe opleidingen.

9.2. Effecten van de betrokkenheid

De visitaties van de opleidingen IBM en ACC betroffen de studie jaren 2016-2017 en 2017-2018. De examencommissie RAc was op dat moment nog niet verantwoordelijk voor de borging. De opleidingen waren voor de nieuwe examencommissie in zekere zin onbekend terrein. Met behulp van de opleidingen heeft de examencommissie meer inzicht gekregen in het profiel en het eindniveau. Samen werd er besproken hoe de kwaliteit verder bevorderend kon worden. De meeste aanbevelingen werden ook door de opleidingen overgenomen. De examencommissie heeft het traject richting de visitatie als positief ervaren waarbij men openstond voor feedback en aanbevelingen.

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

10.1. Aard van de betrokkenheid

Er hebben het afgelopen jaar geen noemenswaardige veranderingen plaatsgevonden binnen de opleidingen van de Rotterdam Academy. Op de agenda staat de ontwikkeling van RAc 2.0 waarvan de start gepland staat op september 2020. Deze ontwikkeling houdt onder andere curriculumwijzigingen in waarbij ook flexibilisering een rol zal spelen. Deze ontwikkelingen zijn op dit moment nog niet in een dusdanig stadium dat de examencommissie direct actief betrokken is geweest.

10.2. Effecten van de betrokkenheid

De examencommissie ziet het belang om betrokken te zijn bij nieuwe onderwijsactiviteiten aangezien het borgingsvraagstuk vanaf het begin een rol moet spelen bij de ontwikkeling van nieuw onderwijs en toetsing. De examencommissie zal aankomend jaar de ontwikkelingen proactief volgen.

11. Beoordeling van programma's op maat

11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

Bij een wijziging van een examenprogramma, dient de examencommissie hieraan goedkeuring te verlenen. Het wijzigen van een individueel examenprogramma doet zich voor bij curriculumwijzigingen. Deze wijzigingen hebben veelal impact op de hogerejaars en studenten die zich opnieuw hebben ingeschreven voor een opleiding. Vorig jaar is de volgende procedure gevolgd:

- Het bureau Studentzaken stelt de individuele examenprogramma's op;
- De student dient een verzoek in voor een individuele regeling;
- De examencommissie beoordeelt het voorstel van het bureau Studentzaken en stelt deze programma's vast.

De examencommissie heeft de samenwerking met het bureau Studentzaken als zeer prettig ervaren. Er was regelmatig overleg om specifieke gevallen te bespreken.

De aanpassing van het examenprogramma geschiedt volgens de volgende mogelijkheden:

1. door totale omzetting;
2. door conversie van cursussen;

Ad. 1. Deze situatie doet zich voor doordat studenten de opleiding hebben verlaten en zich weer opnieuw hebben ingeschreven om alsnog het diploma te halen. In veel gevallen hadden de studenten jaar 1 bijna afgerond van hun oude examenprogramma. Het voorstel van Bureau Studentzaken was het behoud van jaar 1 van het oude examenprogramma en het koppelen van jaar 2 aan het nieuwe examenprogramma. Tevens werd door Bureau Studentzaken aangegeven op welke wijze de ontbrekende punten van jaar 1 behaald gingen worden conform conversies. De examencommissie heeft hieraan goedkeuring verleend.

Ad. 2. Deze situatie doet zich voor met name bij de hogerejaars. Bij curriculumwijzigingen dient een deugdelijke conversietabel opgesteld te worden zodat de studenten weten op welke wijze hun examenprogramma afgerond kan worden. Conform de conversietabel wordt de oude cursus vervangen door de nieuwe cursus.

De afgelopen jaren hebben veel veranderingen plaatsgevonden in het curriculum van de opleidingen. Sommige opleidingen hebben kleine wijzigingen doorgevoerd en bij andere opleidingen waren de veranderingen rigoureuzer. De examencommissie heeft het afgelopen verslagjaar geconstateerd dat de conversietabellen van de afgelopen jaren in de hogeschoolgids bij sommige opleidingen niet voldoende toereikend waren waardoor alsnog een individuele regeling getroffen moest worden in het examenprogramma. Deze onderstaande gevallen zijn in het huidige verslagjaar voorgekomen:

- Wijzigingen naar minder studiepunten waardoor een verschil in het aantal studiepunten optrad. Het gevolg was dat de student in totaal een maximum van 119 punten kon halen en een uitdraai van een diploma niet mogelijk was. De student moest een aanvullende opdracht doen om alsnog aan 120 punten te komen.
- Wijzigingen van 2 losstaande cursussen naar 1 cursus met 2 toetsonderdelen waarvan er geen inhoudelijke wijzigingen hebben plaatsgevonden. Er waren studenten die één van de toetsonderdelen in hun examenprogramma hadden afgerond. De examencommissie heeft goedkeuring verleend om het resultaat over te zetten naar desbetreffend onderdeel.

- Wijzigingen die niet opgenomen waren in de conversietabel. Het bureau Studentzaken heeft samen met de opleiding bekeken in welke hoedanigheid de cursus afgerond kon worden. In sommige gevallen waren conversies mogelijk. De examencommissie beoordeelt het voorstel en past het individuele examenprogramma erop aan.

Het opleidingsmanagement gaat dit studiejaar met de conversietabellen aan de slag. Er wordt geïventariseerd welke wijzigingen ontbreken in de conversietabellen van de afgelopen jaren en welke knelpunten de conversies met zich meebrengen. De examencommissie zal samen met het opleidingsmanagement bekijken hoe deze knelpunten op juiste wijze opgelost kunnen worden.

11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

N.v.t.

12. Verstrekte getuigschriften

12.1. Aantal verstrekte getuigschriften

In totaal zijn 648 getuigschriften in het verslagjaar uitgereikt. Het aantal verstrekte getuigschriften is ten opzichte van het studiejaar 2017-2018 toegenomen (631).

Gedurende het verslagjaar van september tot en met juni 2019 zijn in totaal 241 getuigschriften uitgereikt. Deze zijn van hogerejaars die in loop van het studiejaar 120 studiepunten hebben behaald. In de maand juli, voor de officiële diploma-uitreiking, zijn 233 studenten geslaagd verklaard. De teller van studenten die veelal na een summerschool (extra kans van 1 cursus) 120 studiepunten hebben behaald, stond op 174.

De opleidingen hielden hun officiële diploma-uitreiking in juli en/of september. Een examencommissielid was aanwezig bij deze uitreiking. Daarnaast heeft de examencommissie mandaat verleend aan de door de opleiding voorgedragen docenten. Deze personen zorgden ervoor dat de uitreiking van de getuigschriften correct verliep. Buiten de officiële diploma-uitreikingen werden de getuigschriften uitgereikt door examencommissieleden op vastgestelde dagen.

12.2. Trends of aandachtspunten

In de mandatering van de uitreiking van de getuigschriften moet duidelijker naar voren komen wat onder het mandaat valt. Er zullen richtlijnen opgesteld worden om onduidelijkheden te voorkomen.

13. Fraude en preventie

13.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen

Het afgelopen jaar is door examinatoren en surveillanten in totaal 76 maal via Osiris Zaak een melding gedaan van vermeende fraude bij de examencommissie. Hiervan is de zaak in 12 gevallen afgebroken en niet inhoudelijk door de examencommissie behandeld. Van de behandelde 64 zaken is in minder dan de helft van de gevallen (28 tegenover 36) fraude bewezen verklaard. Het hoge aantal gevallen waarin geen fraude is vastgesteld is voor een groot deel te verklaren uit het feit dat bij een digitale toets van de cursus 'Basis Nederlands' (ADNED01VX), die bij alle Ad-opleidingen in het examenprogramma is opgenomen, ten onrechte werd vermoed dat studenten tijdens de toets buiten de gesloten toetsomgeving waren geweest. Bij nadere inspectie bleek dit niet te kloppen waardoor in een flink aantal gevallen geen sprake was van fraude.

Van de 28 gevallen waarin fraude is vastgesteld gaat het in 17 gevallen om plagiaat en in 11 gevallen om een andere vorm van fraude waaronder het gebruik van aantekeningen, bijschrijvingen in een woordenboek en afkijken.

13.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten

Bij de gevallen van plagiaat gaat het in een beperkt aantal gevallen om zelfplagiat zoals bedoeld in artikel 11.10 lid 2 sub e Hogeschoolgids RAc. Studenten hebben werk ingeleverd dat delen bevat die eerder zijn ingeleverd en beoordeeld. Inmiddels is hieraan een passage geweid in de plagiaatwijzer-RAc omdat gebleken is dat dit onderwerp nog relatief onbekend is bij zowel docenten als studenten. Dit geldt in mindere mate ook voor plagiaat in zijn algemeenheid. Het verdient aanbeveling dit bij de opleidingen extra onder de aandacht te brengen middels voorlichting. Het is in ieder geval opgenomen in de presentatie die de examencommissie aan het begin van ieder studiejaar houdt bij de verschillende opleidingsteams. Het is aan het management van de opleidingen om dit ook binnen de lessen onder de aandacht te brengen van studenten. De examencommissie kan en wil hier ook een rol in spelen.

13.3. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

In de gevallen van fraude ging het om gedragingen zoals beschreven in de leden 1a tot en met 1d van artikel 10.10 van de Hogeschoolgids. Daar waar sprake was van plagiaat ging het om de verschillende verschijningsvormen zoals beschreven in het tweede lid van artikel 10.10. Bij het vaststellen van de op te leggen sancties heeft de examencommissie het gestelde in de leden 1a en 2a van artikel 10.11 van de Hogeschoolgids gevolgd omdat alle gedragingen van fraude en plagiaat hieronder vielen. In ieder geval werd het tentamen, dan wel het ingeleverde werk, ongeldig verklaard. Voor de mogelijke uitsluiting van cursussen volgt de examencommissie de richtlijn conform lid 2e van dit artikel waarbij voor een eerste overtreding wordt voorgeschreven dat de student wordt uitgesloten voor cursussen van ongeveer 4 studiepunten. De examencommissie kiest hierbij zo veel mogelijk voor uitsluiting van cursussen met een schriftelijke toets. Daarnaast wordt in het besluit expliciet vermeld dat de student wel mag deelnemen aan de herkansingen van de uitgesloten cursussen. Dit laatste zodat de studeerbaarheid voor de student niet in het gedrang komt.

In één geval is sprake geweest van recidive. Deze student is als sanctie uitsluiting van deelname van alle toetsen voor de duur van 6 maanden opgelegd. Het ging hierbij om toetsen van het tweede leerjaar omdat deze student een aangehouden Negatief BSA had en een uitsluiting voor toetsen van het eerste leerjaar zou hebben ingehouden dat de student niet had kunnen voldoen aan de voorwaarden van het Negatief BSA.

De examencommissie heeft een plagiaatwijzer samengesteld voor zowel studenten als docenten waarin aandacht wordt besteed aan de verschillende verschijningsvormen van plagiaat met voorbeelden. De plagiaatwijzer is beschikbaar op Hint. Tevens is het onderwerp besproken in de voorlichting die de examencommissie heeft gegeven aan de opleidingen.

13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

n.v.t.

13.5. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

n.v.t.

13.6. Trends of aandachtspunten

Zoals eerder opgemerkt verdient het aanbeveling het bewustzijn wat betreft plagiaat zowel bij studenten als docenten te vergroten. Bij hoorzittingen naar aanleiding van vermeend plagiaat geven studenten geregeld aan niet goed op de hoogte te zijn van de regels. De examencommissie heeft een plagiaatwijzer samengesteld voor zowel studenten als docenten waarin aandacht wordt besteed aan de verschillende verschijningsvormen van plagiaat met voorbeelden. Zoals eerder genoemd is hier een paragraaf over zelfplagiat aan toegevoegd. Voor docenten is ook de procedure die gevolgd dient te worden bij het constateren van vermeend plagiaat opgenomen. Hierbij wordt voorgeschreven dat voor al het werk dat ter beoordeling moet worden ingeleverd door studenten in Cumlaude een inleveropdracht moet worden aangemaakt waarbij de plagiaatcontrole door Ephorus moet worden ingeschakeld.

De examencommissie heeft een richtlijn geschreven voor cijfermutaties. Hierin is opgenomen dat een cijfermutatie alleen door de docent die het cijfer heeft ingevoerd kan worden ingediend. Dit voorkomt dat een docent het cijfer van een collega buiten diens medeweten kan laten wijzigen. Daarnaast wordt voorgeschreven dat een cijfermutatieverzoek vergezeld moet gaan van een inzageformulier (waarbij de RAc-inzageprocedure gevolgd moet zijn), beoordelingsformulier of ander document dat het cijfer aantoonst. Deze richtlijn is geschreven vanuit de behoefte aan een eenduidige procedure en zonder directe aanleiding van (vermoedens van) fraude door examinatoren hoewel er wel een preventieve werking van zal uitgaan.

14. Toetsgerelateerde klachten

14.1. Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan

Er is het afgelopen jaar 150 keer een klacht ingediend over een toets. In een enkel geval kwam de klacht bij de examencommissie binnen via Bureau Klachten en Geschillen. Voor het overgrote deel ging het om klachten omtrent de tentamenorganisatie. Een relatief klein deel betrof een klacht over de inhoud van een toets of de beoordeling daarvan. Bij klachten over de tentamenorganisatie ging het om problemen bij de start van de toets (problemen bij inloggen van digitale toetsen), problemen met inschrijvingen van studenten met een voorziening, klachten over verschillende soorten overlast in en rond het tentamenlokaal en klachten over gedragingen van surveillanten. Van alle 150 ingediende klachten zijn er 36 gegronde verklaard. Hierbij moet worden meegenomen dat in een aantal gevallen is besloten dat indien een extra toetskans moet worden aangeboden, dit dient te gelden voor alle studenten uit de studentgroep ongeacht of zij zelfstandig hierover een klacht hebben ingediend bij de examencommissie. Dit is het geval geweest bij twee cursussen waarbij studenten langere tijd niet konden inloggen voor hun digitale toets omdat deze niet was klaargezet, bij cursussen waarbij niet voldoende duidelijk was gemaakt dat tijdens het tentamen gebruik gemaakt mocht worden van een (woorden)boek, bij een cursus waarbij studenten niet gedwongen konden worden privacygevoelige informatie te delen en een cursus waarbij een verkeerd formuleblad was uitgedeeld.

In één geval zijn meerdere klachten ingediend over eenzelfde tentamen waarbij de examencommissie het nodig vond dit tentamen voor advies voor te leggen aan de toetscommissie. Deze heeft geconcludeerd dat het tentamen voldeed aan de eisen. De examencommissie heeft dit advies overgenomen waarna de klachten ongegrond zijn verklaard.

14.2. Trends of aandachtspunten.

Zoals hierboven al is opgemerkt, hebben veel klachten betrekking op de tentamenorganisatie. Een aantal klachten komt na iedere tentamenperiode terug. Het gaat dan met name over klachten met betrekking tot overlast, problemen met inschrijvingen voor tentamens en problemen met surveillanten. Omdat de tentamenorganisatie primair de verantwoordelijkheid is van het management zijn deze klachten met het management besproken.

Daarnaast maakt de examencommissie zich zorgen over het toenemend aantal digitale toetsen en de hiermee samenhangende problemen. Het gaat dan met name om problemen met inloggen en toetsen die niet (op tijd) klaarstaan voor de studenten. Hierop heeft het management weinig vat omdat zij afhankelijk zijn van de betreffende docenten die moeten zorgdragen voor deze randvoorwaarden. Vaak zijn deze docenten niet aanwezig tijdens de toetsmomenten om eventuele problemen te verhelpen of duurt het te lang om alle problemen op te lossen omdat de tentamenlokalen verspreid zijn over de locatie. Ook hierover is de examencommissie in gesprek met het management. Het management zal dit verder met de opleidingen moeten oppakken.

15. Hoorzittingen examencommissie

15.1. Aantallen hoorzittingen

De examencommissie heeft het afgelopen jaar in totaal 148 hoorzittingen genoteerd. 64 hoorzittingen betrof gevallen van vermeende fraude. In het geval van een vermoeden van fraude wordt de student ten alle tijde uitgenodigd voor een hoorzitting. Van de 64 gevallen van vermeende fraude hebben studenten grotendeels gehoor gegeven aan de uitnodiging.

De andere 84 hoorzittingen betrof gevallen van studenten die ervoor gekozen hadden om gehoord te worden na ontvangst van het voorlopige besluit via Osiris Zaak. Het betrof zaken omtrent een extra of vervroegde toetskans, klacht over een toets, een individuele regeling, vrijstellingen en overige regelingen. In de praktijk heeft de examencommissie geen 84 studenten gehoord, aangezien niet alle studenten kwamen opdagen. De examencommissie kan niet direct via het systeem terughalen hoeveel studenten uiteindelijk gebruik hebben gemaakt van hun verzoek om gehoord te worden.

De examencommissie maakt gebruik van een proces-verbaal tijdens een hoorzitting. De verklaring van de student wordt op het proces-verbaal vastgelegd. Bij goedkeuring wordt deze door de student ondertekend. De examencommissie neemt een definitief besluit rekening houdend met de verklaring van de student. Het is weleens voorgekomen dat het definitief besluit afweek van het voorlopig besluit. Osiris zaak laat niet toe om deze gegevens op te vragen. Bij afwezigheid zonder afmelding wordt het definitief besluit conform voorgenomen besluit doorgezet.

15.2. Trends of aandachtspunten

De examencommissie zal aankomend studiejaar gaan bijhouden hoeveel studenten niet naar de hoorzittingen komen. Indien dit een groot aantal is, zal de examencommissie eventueel overwegen om de hoorzittingen telefonisch te doen. De examencommissie geeft de voorkeur aan een face-to-face gesprek omdat de verklaring van de student worden vastgelegd in het bijzijn van twee examencommissieleden. Hiermee kan miscommunicatie tussen de examencommissie en de student worden voorkomen.

16. Aantal beroepszaken CBE

16.1. Aantallen beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegronde daarvan

Het afgelopen jaar bedroeg het aantal beroepszaken 1, en deze zaak is ongegrond verklaard. Het betrof een plagiaatszaak waarbij de student van mening was dat hij geen plagiaats had gepleegd. Er lopen nog drie zaken door in het studiejaar 2019-2020.

16.2. Trends of aandachtspunten

n.v.t.

17. Overige aangelegenheden

De examencommissie RAc wil graag de bezetting van de toetscommissie onder de aandacht brengen gezien de belangrijke rol van de toetscommissie voor de borging van de toetskwaliteit. De toetsen van een opleiding dienen binnen een termijn van 2 tot 4 jaar gereviewed te zijn. In de praktijk is deze termijn niet altijd haalbaar gebleken aangezien de toetscommissie afhankelijk is van de uren die ze van het management toebedeeld krijgen en het aantal leden.

Binnen de Hogeschool Rotterdam is er geen maatstaf voor het aantal uren die een toetscommissie dient te krijgen om de borgingsactiviteiten conform het mandaat van de examencommissie te realiseren.

Richtlijnen met betrekking tot de inzet van de toetscommissie en verantwoording van de uren met behulp van een rekentool zal een uitkomst bieden met de steun van het College van Bestuur.

18. Bijlagen

18.1. Noten bij de tekst

1. Rotterdam Academy (2019). Cockpit Studentpopulatie_AD-totaal. Geraadpleegd op 4 november 2019 van <https://cockpit.hr.nl/Reports/>.
2. Examencommissie RAc (2019). Rapport zaken totaal 2018-2019. Geraadpleegd op 4 november 2019 van https://rapport.osiris.hro.nl:9011/osiris_rapport/.
3. Hogeschool Rotterdam (2017). Herziene procedure voordracht lid en voorzitter examencommissie. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
4. Examencommissie RAc (2019). Toelichting voordracht nieuw examencommissie-lid. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
5. Examencommissie RAc (2019). Evaluatieformulier lid en voorzitter examencommissie. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
6. Examencommissie RAc (2019). Toelichting voordracht herbenoeming examencommissie RAc. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
7. Examencommissie RAc (2018). Opdracht mandaat toetscommissie RAc. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
8. Rotterdam Academy (2018). RAc Toetsbeleid, 2018-2020. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
9. Toetscommissie RAC (2018). Evaluatieformulieren RAc Opdracht – Schriftelijke toetsen. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
10. Toetscommissie RAc (2019). Jaarverslag 2018-2019 Economisch domein - Management domein – Sociaal domein – ICT-technisch domein. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
11. Examencommissie RAc (2018). Borgingsprocedure examencommissie RAc 2018-2019. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
12. Expertgroep Protocol (2014). Beoordelen is mensenwerk. Bevindingen over de wenselijkheid en mogelijkheid van een gezamenlijk protocol voor het beoordelen van (kern)werkstukken. Den Haag: Vereniging Hogescholen.
13. Examencommissie RAc (2019). Verslag excie kalibratiebijeenkomst Ad ICT. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
14. Overlegplatform Ad (2018). Beschrijving niveau 5. Vereniging Hogescholen.
15. Examencommissie RAc (2019). Memo Borging OND duaal_29032019. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
16. Examencommissie RAc (2019). Memo bevindingen toetskwaliteit Ondernemen duaal. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
17. KIT Plus: Instrument voor het borgen van de kwaliteit van toetsen, toetsprogramma's en toetsbeleid. Hogeschool Utrecht De Nobel, E., Luyk, I., Sagasser, J., Van Rooijen, T. (2018).
18. Examencommissie RAC (2018). Advies MT inzageprocedure. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.

19. Examencommissie RAc (2019). Advies richtlijnen vrije keuzeruimte. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
20. Examencommissie RAc (2018). Advies MT langstudeerdersbeleid vervroegde kansen. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
21. RAc examencommissie (2018). Vrijstellingenbeleid examencommissie RAc. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
22. RAc examencommissie (2018). Aanwijzing interne examinatoren RAc. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam
23. RAc examencommissie (2018). Profielschets externe examiner_01092018. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
24. RAc examencommissie (2018). Verklaring externe deskundige_01092018. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
25. Examencommissie RAc (2018). Memo bevindingen en aanbevelingen IBMAFS01X2.
26. Hobéon (2019). Beoordelingsrapport Beperkte opleidingsbeoordeling Associate degree-opleiding Integraal Bouwmanagement deeltijd. Locatie: Den Haag.
27. Examencommissie RAc (2019). Kwaliteitsborging examencommissie Ad Accountancy. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
28. NVAO (2019). Adviesrapport Beperkte toets nieuwe opleiding Associate Degree ICT Internet of things.
29. Overlegplatform Ad (2019). Landelijk Ad Overleg. Geraadpleegd op 4 november 2019, van <http://www.deassociatedegree.nl/landelijk-overleg/>.
30. Overlegplatform Ad (2019). Overzicht Landelijk Overleggen. Geraadpleegd op 4 november 2019, van <http://www.deassociatedegree.nl/excel-bestand-lados/>.

18.2. Profielschets voor examencommissielid en voorzitter

Vanuit de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie moet het instellingsbestuur ervoor zorgen dat de deskundigheid van de examencommissie op dit punt voldoende is, bijvoorbeeld door te letten op de samenstelling van de commissie en te voorzien in een scholingsaanbod. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie dient het instellingsbestuur erop toe te zien dat de examencommissie als geheel over voldoende deskundigheid over toetsen en toetsbeleid beschikt. Een profielschets voor leden van examencommissies en de voorzitter kan hierbij dienen als hulpmiddel. Zie voor meer informatie en kernactiviteiten 'Handreiking Examencommissies' (zie bijlage).

Kernactiviteiten examencommissie:

- op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad;
- het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens;
- het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens;
- maatregelen nemen bij fraude meldingen en klachten rondom toetsing;
- jaarlijks rapporteren aan het instellingsbestuur.

Taken en profiel lid examencommissie

Om deze kernactiviteiten op een correcte wijze uit te voeren dient een examencommissielid bij voorkeur te beschikken over de volgende kwalificaties:

- kennis hebben van onderwijsprogramma en eindkwalificaties van de betreffende opleiding(en);
- kennis hebben van wetgeving, reglementen, beleid en kwaliteitsprocedures m.b.t. toetsing;
- kennis hebben van regelgeving en procedures voor het verlenen van vrijstellingen en globaal op de hoogte zijn van de inhoud van verwante opleidingen;
- integere afwegingen kunnen maken tussen het belang van de organisatie en het belang van de student.

Aanbevolen kwalificaties:

- minimaal 'kerndocent' met een aantal jaren onderrichtserving;
- minimale aanstellingsomvang van 0,6 fte;
- kritisch zijn; durven vragen stellen;
- toetsdeskundigheid;
- (onderwijs)wijsheid.

Taken en profiel voorzitter examencommissie

Taken:

- Is verantwoordelijk voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie en is daarop aanspreekbaar;
- Verantwoordt en verdedigt het beleid en de genomen besluiten tegenover interne en externe partijen,
- Ondertekent het getuigschrift en het diplomasupplement;
- Adviseert- namens de examencommissie- het instellingsbestuur over de benoeming van leden van de examencommissie;
- Bereidt samen met de (ambtelijk) secretaris de vergaderingen voor;
- Leidt de vergaderingen van de examencommissie;
- Neemt actief deel aan netwerkbijeenkomsten voor voorzitters examencommissie;
- Stelt werkplannen op (voor korte en lange termijn), spreekt overige leden EC aan op uit te voeren taken en gemaakte afspraken;
- Voert structureel overleg met de toetscommissies, manager bedrijfsvoering, onderwijsmanagers en directie;
- Draagt zorg voor de totstandkoming van het jaarverslag;
- Evalueert jaarlijks het functioneren van de EC en maakt dit bespreekbaar in de commissie.

Profiel:

- Heeft gedegen kennis van wetgeving, reglementen, beleid en kwaliteitsprocedures m.b.t. toetsing;
- Heeft gedegen kennis van regelgeving en procedures voor het verlenen van vrijstellingen en is globaal op de hoogte van de inhoud van verwante opleidingen;
- Is in staat integere afwegingen te maken tussen het belang van de organisatie en het belang van de studenten;
- Is deskundig op het gebied van toetsing;
- Is kritisch zijn, durft vragen te stellen;
- Is bereid om zich te scholen conform het specifieke scholingsaanbod op het gebied van examencommissieleden;
- Is minimaal kerndocent met een aantal jaren onderrichtservaring;
- Is in bezit zijn van het SKE-certificaat, of behaalt dat zeer binnenkort;
- Beschikt over goede communicatieve vaardigheden;
- Hanteert een gestructureerde werkwijze en organisatorisch vermogen.

18.3. Bijdrage extern lid examencommissie

Ter aanvulling heeft de examencommissie het extern lid de gelegenheid gegeven om zijn bijdrage aan de examencommissie kenbaar te maken.

Vanaf 1 september 2015 verplicht de WHW examencommissies een extern lid op te nemen. Binnen de Hogeschool Rotterdam wordt verwacht dat het extern lid met een kritische blik kijkt naar de procedurele en inhoudelijke activiteiten van de examencommissie.

Het extern lid, afkomstig uit het bedrijfsleven, heeft jarenlang de CFO functie in een internationaal opererende organisatie vervuld, en is nu interim CEO/CFO en bedrijfsadviseur. Daarnaast is het extern lid sinds 2007 betrokken geweest bij de Hogeschool Rotterdam als docent Finance in diverse master programma's van RBS, en is het extern lid kerndocent Finance bij een collega Hogeschool in haar masterprogramma's.

Het externe lid maakte in studiejaar 2018/2019 deel uit van vijf te onderscheiden examencommissies: Het instituut voor Bedrijfskunde (IBK), het instituut voor Financieel Management (IFM), het Instituut voor Commercieel Management (COM) en de Rotterdam Business School (RBS), bij alle vier de instituten over de gehele periode. Daarnaast heeft het extern lid deel uitgemaakt van de examencommissie van de Rotterdam Academy (RAc) sinds januari 2019. Het doel van deelname in de vijf examencommissies is onder andere een verdere vergelijking van werkwijzen, om tot "best practices" te kunnen komen, alsook van elkaar te kunnen leren.

Binnen RBS is voor het extern lid 120 uur PTD beschikbaar gesteld voor het vervullen van de diverse examencommissie werkzaamheden, terwijl voor de werkzaamheden voor IBK, IFM en COM elk 40 uur (totaal 120 uur) beschikbaar is gesteld, een en ander ook afhankelijk van de behoefte, voor RAc was dat dit (gedeelte van het) jaar 27 uur.

Het extern lid wordt volwaardig beleidsmatig en inhoudelijk betrokken bij de examencommissies. Daarnaast heeft in alle vijf instituten eindniveauborging plaats gevonden middels onder andere thesis kalibratie en -beoordeling, alsook beoordeling eindwerken. Direct en indirect is het extern lid regelmatig betrokken bij het accreditatieproces van opleidingen van de diverse examencommissies. In alle commissies werd de inbreng van (externe) expertise als zeer nuttig ervaren. Er was een frisse blik vanuit de praktijk, alsook vergelijking met de andere examencommissies.

Net als vorig jaar zou het extern lid een tweetal zaken graag expliciet willen benoemen:

- a) Terwijl primair de wettelijke taken van examencommissies gaan over kwaliteit van tentamens en examens en het uitgeven van getuigschriften of dossierverklaringen aan studenten die deze na controle terecht mogen ontvangen, lijkt er soms een onevenredig deel van de tijd van examencommissies te moeten worden besteed aan het behandelen van verzoeken of klachten. Alhoewel het behandelen van deze verzoeken of klachten zeker belangrijk is, moet men er voor waken dat de primaire taken niet uit het oog worden verloren in de drukte van alle dag. Er moet een goede balans worden gevonden in de zorg- en borgactiviteiten.
- b) Het is belangrijk dat een examencommissie onafhankelijk kan opereren, en daarbij de vrijheid voelt als ook de veiligheid om op ethische wijze beslissingen te kunnen nemen, waarbij het belang van de organisatie en van de student ten volle kunnen worden meegenomen, binnen de wettelijke kaders en zonder enige inmenging van buitenaf. De onafhankelijke distantie ten opzichte van de opleiding en de steun van opleidingsmanagers, directie alsook het College van Bestuur is daarvoor onontbeerlijk.

Voor wat betreft de vergelijking van processen en werkwijzen, viel het net als voorgaande jaren op dat de examencommissies veel overlap vertonen in de manier van werken, maar dat er qua proces nog wel verschillen zijn in vastlegging, gebruik van (eigen) formulieren en totstandkoming van besluiten. Dit terwijl juist daar de examencommissies veel van elkaar kunnen leren. Een verdere standaardisatie van diverse processen alsook Hogeschool breed (examencommissie) beleid, geïnitieerd door het zogeheten Voorzittersplatform, kan daarin zeer behulpzaam zijn.

In alle commissies waar het extern lid deel van uitmaakt is er een professionele manier van vergaderen, met elk hun eigen dynamiek. Een verschil is bijvoorbeeld de inhoudelijke behandeling van zaken, waarbij één commissie alle zaken binnen de vergadering uitvoerig bespreekt, alvorens te beslissen, en bij andere commissies de besluiten vooraf door een verantwoordelijk lid worden voorbereid, en dan kort worden besproken. Alhoewel de werkwijze bij de commissies nog wel verschilt, is het extern lid van mening dat in alle vijf examencommissies het besluitvormingsproces goed is geborgd.

Ondertussen is door de invoering en de verdere professionalisering van Osiris Zaak meer overeenkomst ontstaan in de wijze van behandelen, met name voor zaken die geïnitieerd (kunnen) worden door de student. Osiris Zaak is nog “werk in uitvoering” welke nog verder verbeterd kan worden op het gebied van gebruikersvriendelijkheid, flexibiliteit en het kunnen initiëren van zaken vanuit docenten en/of de examencommissie zelf. Het (leren) werken met Osiris Zaak heeft in alle examencommissies tijd gekost, wat doorlooptijden van behandeling van zaken niet ten goede is gekomen.

Ondertussen is bij voordracht van de directies van de betrokken instituten het extern lid wederom voorgesteld om benoemd te worden tot extern examencommissielid van de kamers Commerce, Finance en Management van de Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS, voormalig COM, IFM en IBK), alsook bij RBS en RAc voor het studie jaar 2019-2020, en als tijdelijk lid examencommissie voor het Instituut voor Gezondheidszorg (IVG) voor de periode september tot en met december 2019.

18.4. Mandaat toetscommissie RAc

**ROTTERDAM ACADEMY
ASSOCIATE DEGREES**

Aan Toetscommissie Rotterdam Academy
Van Examencommissie Rotterdam Academy
Datum 1 september 2018
Betreft Mandaat toetscommissie 2018-2019

De examencommissie van de Rotterdam Academy mandateert haar toetscommissies in het studiejaar 2018-2019 de volgende taken uit te voeren:

- Het beoordelen van de kwaliteit van tentamens en examens; het beoordelen van de validiteit, betrouwbaarheid, inzichtelijkheid en bruikbaarheid van tentamens en examens.
- Het beoordelen van het niveau van tentamens en examens ter dekking van de eindkwalificaties van de opleidingen.

Besluitvorming aangaande toetsing ligt altijd bij de examencommissie.

Richtlijnen om de kwaliteit van tentamens en examens te borgen, staan vermeld in de bijlage "Opdracht mandaat toetscommissies RAc 2018-2019".

Rotterdam, 1 september 2018

alwaar getekend

mevrouw mr. Y.W. Wong,
voorzitter examencommissie Rotterdam Academy

Bijlage: Opdracht mandaat toetscommissie RAc 2018-2019

Museumpark 40 • 3015 CX Rotterdam • Postbus 25035 • 3001 HA Rotterdam
Tel. (010) 794 15 00 • www.rotterdamacademy.nl

De Rotterdam Academy leidt op tot Associate degrees, 2-jarige hbo-opleidingen.

memo

Samenstelling toetscommissies RAc (opdracht mandaat toetscommissie RAc 2018-2019)**1. Inleiding**

De examencommissie is volgens de WHW en de OER verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de tentamens en examens. De daaraan verbonden taken worden door de examencommissie gemandateerd aan een of meerdere toetscommissies. De examencommissie draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de toetscommissies wordt gewaarborgd.

Binnen de RAc zijn vier toetscommissies die vallen onder verantwoordelijkheid van de examencommissie RAc en die door de examencommissie worden aangestuurd:

Toetscommissie Economisch domein

- Accountancy
- Ondernemen
- Sales & Accountmanagement
- Logistiek management
- Arts & Crafts

Toetscommissie Managementdomein

- Office management
- Crossmediale communicatie
- Management in de zorg

Toetscommissie Sociaal domein

- Pedagogisch Educatief Medewerker
- Sociaal Financiële dienstverlening

Toetscommissie Technisch en ICT domein

- Engineering
- Maintenance & Mechanics
- Integraal Bouwmanagement
- ICT service management

2. Samenstelling toetscommissies 2018-2019

Economisch domein: Charlotte Hermans (vz), Tymon Hommes, Marleen Arendonk en vacant

Managementdomein: Simon Huijghe (vz), Okke de Jong, Nitin Shahi, Jasper Kerstens

Sociaal domein: Eeke van de Graaf (vervangende vz), Germine Janssens (vz), en Marissa Driessen

Technisch en ICT-domein: Sebastian Blank (vz), Kees Stolk, Mark Stoutjesdijk

18.5. Competentieprofiel opleidingen

OPLEIDING	COMPETENTIEPROFIEL	OPLEIDING	COMPETENTIEPROFIEL
AAC	Landelijk beroepsprofiel en opleidingsprofielen Beeldende kunst en Vormgeving (Overleg beeldende kunsten 2014)	MIZ	Landelijk Ad- en Bachelorprofiel Management in de Zorg (Landelijk overleg MIZ, 2018)
ACC	Landelijk Beroeps- en competentieprofiel HBO Accountancy (AC Scholenoverleg, 2012)	OFM	Beroepsprofiel OFM i.c.m. bachelorprofiel BKM
ALM	Kerntaken ALM met een link naar bacheloropleidingen Logistiek en Economie, en Logistic Engineering	ICT	Kerntaken ICT SM
OND	Landelijk beroepsprofiel en opleidingsprofiel domein Commerce (2005)	AEN	Landelijk bachelorprofiel Engineering (2016)
SAM	Competentieprofiel SAM met een link naar Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel CE (2012)	MAM	Landelijk bachelorprofiel Engineering
CMC	Landelijk profiel bachelor Communicatie (LOCO) van landelijk overleg	AIB	Bouwkunde en Civiele techniek (HOG Bouw en Ruimte, 2015)
PEM = PEP	Kerntaken PEM met een link naar bachelorprofiel Pedagogiek	SFD	Kerntaken SFD

Landelijk Ad Overleg (LAdO)

Het doel van Landelijke Ad Overleggen is om samen te werken aan landelijk herkenbare opleidingen waarbij diploma's dezelfde maatschappelijke waarde vertegenwoordigen. Aangezien meerdere Ad-opleidingen hetzelfde domeinen bedienen worden deze Landelijke Ad Overleggen domeinbreed georganiseerd. Hier wordt gezamenlijk gewerkt aan landelijk vast te stellen opleidingsprofielen die richtinggevend zijn voor (aspirant) studenten, werkgevers en kwaliteitstoetsing door het NVAO.²⁹ Binnen de Rotterdam Academy zijn een aantal opleidingen reeds aangehaakt bij de landelijke Ad Overleggen, zoals de opleidingen SAM, PEM, SFD, OFM en ACC. In de nabije toekomst zullen meerdere Ad opleidingen actief bij dit initiatief aanhaken, zie overzicht cluster Ad-opleidingen³⁰.

Cluster Ad opleidingen

Cluster	Commerciële Economie	Communicatie	Finance	HBOi	Kunsten	Logistiek
Opleidingen	Ad Commerciële Economie Ad Online Marketing en Sales Ad Sales en Accountmanagement Ad Commercieel Management Ad Marketing Management	Ad Communicatie Ad Creative Media Professional Ad Crossmediale Communicatie Ad Informatiedienstverlening en management Ad Online Contentcreator	Ad Accountancy Ad Bedrijfseconomie Ad Finance Ad Financiële Dienstverlening	Ad ICT Ad ICT Service Management Ad ICT-Beheer Ad Informatica Ad IT Service Management Ad Software Development	Ad Arts & Crafts Ad Dans Ad Design Ad Interieurvormgever Ad Muziek (dirigent Hafabra) Ad Technische Productie	Ad Business Studies Logistiek Ad Logistics Management Ad Logistiek Ad Logistiek en Economie Ad Logistiek Management
Cluster	Management	Ondernemen	Zorg en Welzijn	Educatie PEM/PEP/PPK	Techniek	
Opleidingen	Ad Bedrijfskunde Ad Bedrijfskunde en Agribusiness Ad Business IT & Management Ad Facilitair Eventmanagement Ad Facility Management Ad Hotel Management Ad Human Resource Management Ad Management Ad Officemanagement Ad Operationeel Manager	Ad Ondernemen Ad Ondernemen in de Zorg Ad Ondernemerschap Ad Ondernemerschap & Retail Man	Ad Ervaringsdeskundige in de Zorg Ad Health en Social Work Ad Management in de Zorg Ad Patoraal Werk Ad Schrijftolk Ad Service, Welzijn & Zorg Ad Sociaal Financiële Dienstverlening Ad Sociaal Werk Ad Sociaal Werk in de Zorg Ad Social Work Ad Zorg en Technologie	Ad Onderwijsontwikkeling en Kennismanagement Ad Onderwijsontwikkeling Gezondheidszorg en Welzijn Ad Onderwijsontwikkeling Technisch Beroepsond Ad Onderwijsontwikkeling Consumptieve en II Ad Onderwijsontwikkeling Omgangskunde Ad Onderwijsontwikkeling Techniek Ad Pedagogisch Educatief Medewerker Ad Pedagogisch Educatief Professional Ad Pedagogisch Prof Kind en Educatie	Ad Bouwkunde Ad Bouwtechnisch Medewerker Ad Chemische Technologie Ad Civiele Techniek Directievoering Ad Civiele Techniek Projectvoorbereiding Ad Constructeur Werktuigbouwkunde Ad Elektrotechniek Ad Elektrotechn./Embedded Systems En Ad Elektrotechn./Energietechniek Ad Engineering Ad Integraal Bouwmanagement Ad Maintenance & Mechanics Ad Maritieme Techniek Ad Mechatronica Ad Projectleider Techniek Ad Systeemspecialist Automotive Ad Technische Bedrijfskunde Ad Technische Informatica Ad Werktuigbouwkunde	

18.6. Checklist Kwaliteit Afstudeerprogramma

Deze checklist beoordeelt de kwaliteit van het afstudeerprogramma als geheel, en van elk afzonderlijk afstudeeronderdeel binnen het programma. Indien het afstudeerprogramma uit meerdere onderdelen bestaat, worden de vragen onder 'afstudeeronderdeel' meerdere keren beantwoord, voor elk afstudeeronderdeel.

Bij elk criterium is aangegeven op welk onderdeel uit het protocol het criterium gebaseerd is¹. Een van de criteria correspondeert niet met een onderdeel uit het protocol, maar is afkomstig uit het Hogeschool Rotterdam Toetsbeleid. De examencommissie heeft één extra criteria opgenomen dat correspondeert met de benoemingsprocedure van examinatoren.

Opleiding:

Datum:

Cursusnaam en -code:

Toetsonderdelen:

Afstudeerprogramma		
Criteria	Voldaan?	Toelichting examencommissie
1. Weerspiegelen de eindkwalificaties van de opleiding: - de eisen vanuit het werkveld, en - de eisen aan het hbo-niveau? <i>Protocol punt 1</i>		
2. Heeft de opleiding het vereiste Ad niveau ² voor onderzoekend vermogen in de eindkwalificaties? <i>Protocol punt 2</i>		
3. Worden alle eindkwalificaties beoordeeld in het afstudeerprogramma? <i>Protocol punt 3</i>		
4. Indien het afstudeerprogramma meerdere afstudeeronderdelen omvat: is het duidelijk welke eindkwalificaties waar beoordeeld worden? <i>Protocol punt 3</i>		
5. Zorgt de opleiding ervoor dat het afstudeerprogramma door alle betrokkenen binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden uitgevoerd kan worden? <i>Protocol punt 10</i>		
6. Geeft de opleiding invulling aan het 'vreemde ogen'-principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen? <i>Protocol punt 11</i>		

7. Zijn de beoordelaars benoemd als examinator op eindniveau? <i>Benoemingsprocedure examinatoren</i>		
Afstudeeronderdeel		
Criteria	Voldaan?	
1. Is de opdracht geschikt voor het aantonen van de te beoordelen eindkwalificaties? <i>Protocol punt 4</i>		
2. Bewaakt de opleiding de complexiteit van de opdracht en de zelfstandigheid in de uitvoering ervan? <i>Protocol punt 5</i>		
3. Worden studenten individueel beoordeeld op hun prestaties, ook wanneer er sprake is van groepswerk, en is dit zichtbaar in de onderbouwing van het oordeel? <i>Toetsbeleid HR</i>		
4. Zijn de beoordelingscriteria afgeleid van de te beoordelen eindkwalificaties? <i>Protocol punt 7</i>		
5. Geschiedt de beoordeling door minimaal twee examinatoren, die onafhankelijk van elkaar een oordeel geven, en op basis daarvan tot een gezamenlijk besluit komen? <i>Protocol punt 9</i>		
6. Bewaakt de opleiding dat elke examinator bekwaam is om een onderbouwd oordeel van de prestaties van de student te kunnen geven? <i>Protocol punt 6</i>		
7. Borgt de opleiding een gemeenschappelijke interpretatie van het beoordelingsmodel door examinatoren? <i>Protocol punt 8</i>		
8. Is minimaal één van de examinatoren niet betrokken geweest bij de begeleiding van de student? <i>Protocol punt 9</i>		
9. Is er een externe deskundige (de opdrachtgever of een deskundige uit het werkveld) betrokken in een adviserende rol? <i>Protocol punt 9</i>		
10. Is het beoordelingsformulier ingevuld, met een onderbouwing van het oordeel? <i>Protocol punt 7</i>		

11. Wordt uit het beoordelingsformulier duidelijk hoe het eindcijfer tot stand is gekomen? <i>Protocol punt 7</i>		
12. Is de wijze van beoordelen werkbaar voor de examinatoren en transparant voor alle betrokkenen? <i>Protocol punt 9</i>		
<u>Conclusie examencommissie en aanbevelingen</u>		

18.7. Factsheets examencommissie Rotterdam Academy

Faciliteiten voor de examencommissie Instituutstotalen: uren per week (voorzitter, leden, secretaris)	in weektaakomvang			
	vz	leden	secr	totaal
2018/2019	0,7	1,3	n.v.t	2,0

Vergaderingen Aantallen	
2018/2019	36

Getuigschriften Ad	
2018/2019	648

Verleende vrijstellingen (ind.+categ.) Aantallen	
2018/2019	96

Fraude en andere onregelmatigheden Aantallen (studenten)	
2018/2019	64

Toetsgerelateerde klachten Aantallen (waarvan gegrond)	
2018/2019	150 (36)

Hoorzittingen examencommissies Aantallen	
2018/2019	148

CBE-zaken Aantallen (waarvan gegrond)	
2018/2019	1 (0)